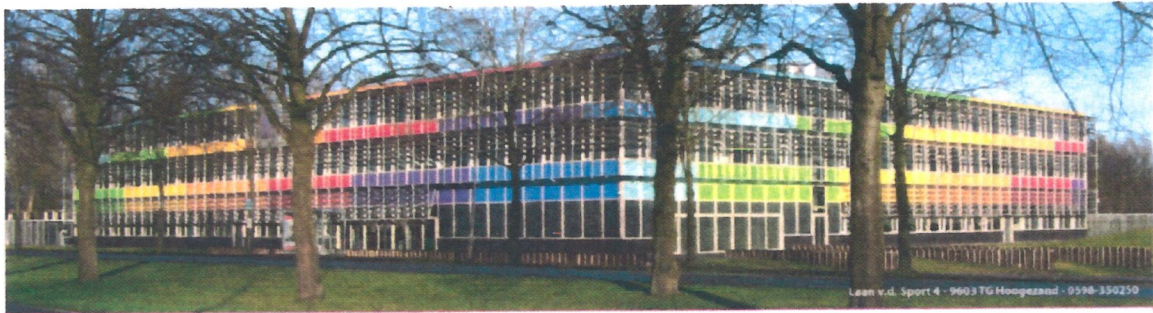

Jaarstukken 2018

Stichting dr. Aletta Jacobs College, Hoogezand

Vastgesteld op 23 mei 2019 op de vergadering van de raad van toezicht en in aanwezigheid van de accountant

Hofsteenge Zeeman Groep B.V.
Voor waarmerkingsdoeleinden
behorend bij controleverklaring
d.d. 23 mei 2019

INHOUDSOPGAVE

JAARVERSLAG RAAD VAN TOEZICHT 2018	pag. 3
BESTUURSVERSLAG 2018	
-Inleiding	pag. 7
-Hoofdstuk I Strategie	pag. 10
-Hoofdstuk II Onderwijs, ondersteuning en kwaliteit	pag. 13
-Hoofdstuk III Personeel	pag. 21
-Hoofdstuk IV Huisvesting	pag. 24
-Hoofdstuk V Bedrijfsvoering	pag. 25
-Hoofdstuk VI ICT	pag. 25
-Hoofdstuk VII Wet bescherming persoonsgegevens en AVG	pag. 26
-Hoofdstuk VIII Risico-inventarisatie	pag. 27
-Hoofdstuk IX Het sectorakkoord vo	pag. 28
-Hoofdstuk X Financiën	pag. 31
-Hoofdstuk XI Financieel Beheer en Continuïteit	pag. 31
JAARREKENING 2018	pag. 46
-Hoofdstuk XII: Balans per 31 december 2018 Staat van baten en lasten 2018 Kasstroomoverzicht 2018	
-Waarmerking: dr. Aletta Jacobs College	
-Controleverklaring	
-Goedkeuring raad van toezicht	
-Algemene instellingsgegevens	
-Overzicht nevenfuncties leden raad van toezicht en bestuurder/algemeen directeur	
-Bijlage: Resultaten tevredenheidsonderzoek leerlingen/ouders	
-Bijlage: Afkortingenlijst	

Jaarverslag raad van toezicht 2018

De raad van toezicht van het dr. Aletta Jacobs College houdt toezicht op het bestuur en op de algemene gang van zaken van de stichting. De raad neemt de Code Goed Onderwijsbestuur VO als uitgangspunt voor haar handelen.

Vergaderingen 2018

De raad van toezicht heeft in 2018 vijf keer regulier vergaderd in aanwezigheid van de bestuurder/algemeen directeur, mevrouw I. de Roo. Daarnaast is in juli een extra vergadering belegd in verband met de besluitvorming over het haalbaarheidsonderzoek samenvoeging Rehoboth/CSG en het dr. Aletta Jacobs College.

De volgende onderwerpen zijn in de vergaderingen aan de orde gekomen:

➤ **Onderwijsontwikkelingen en resultaten**

- De opbrengsten (examenresultaten en rendement) van de sectoren vmbo, havo/vwo en het praktijkonderwijs
Specifiek was er aandacht voor de havo en vwo waarbij ondersteuning is geleverd door het netwerk 'Leren Verbeteren'
- Gepersonaliseerd leren
Er is een pilot uitgevoerd in de onderbouw van de havo
- Leerlingenaantal
Er was een lichte daling van het aantal leerlingen
- Samenwerking VO-scholen in de regio
Specifiek ten aanzien van de invulling van ondersteunende functies
- Strategisch beleidsplan
De voorbereiding voor het nieuwe strategisch meerjarenplan is in gang gezet

➤ **Huisvesting**

- Nieuwbouw Laan van de Sport 6
Het door AJC en gemeente opgestelde financieringsvoorstel is goedgekeurd door de raad van de gemeente Midden-Groningen
- Versterken hoofdgebouw Laan van der Sport 4
Het gebouw dient in verband met de aardbevingsrisico's versterkt te worden. De komende zomer zal er aangevangen worden met de voorbereidingen van de versterking. Uiterlijk 2021 is het gebouw aardbevingsbestendig volgens de afspraken in het scholenprogramma.

➤ **Organisatie**

- Samenvoeging onderdeel Rehoboth van de CSG met het dr. Aletta Jacobs College in verband met behoud kwaliteit van onderwijs in de regio
Er is in opdracht van de beide bestuurders een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd en dit heeft geleid tot een besluit om de samenvoeging vanaf 1 januari 2020 te formaliseren. Het bestuur van het CSG heeft vooral specifiek aandacht gevraagd voor de duurzaamheid van de kwaliteit van het onderwijs. Er is in 2018 gewerkt aan een gezamenlijke onderwijsvisie en de voorbereidingen voor een goede overgang van personeel en materieel zijn gestart waarbij aandacht zal zijn voor het komen tot een gezamenlijke identiteit

- Ziekteverzuim
Er is extra aandacht voor verzuim en er is een daling zichtbaar
- Inzet van de directeur-bestuurder/directie
In verband met de inzet op een aantal intensieve ontwikkelingen zoals de samenvoeging met Rehoboth, de huisvesting en de rijksbekostiging is in 2018 gebleken dat in 2019 de directie tijdelijk aangevuld dient te worden om de veelheid aan werkzaamheden op te pakken. Tot op heden is de directieondersteuning nog niet gerealiseerd.

➤ **Financieel**

- Jaarrekening 2017
- Begroting 2019 (meerjaren)
- Managementrapportages 2018
- Treasurystatuut

Algemene zaken

De raad van toezicht laat zich door de bestuurder/algemeen directeur informeren over de ontwikkelingen binnen de school en heeft daarnaast ook contact met de MR en de directeuren en teamleiders van de school om zich te laten informeren. In het voorjaar hebben de directeuren van de deelscholen de raad van toezicht bijgepraat over de deelschoolplannen. In mei hebben de leden van de raad van toezicht in twee deelbijeenkomsten gesproken met Teun van Roy (teamleider havo/vwo onderbouw) over de pilot gepersonaliseerd leren en zijn vervolgens gaan kijken bij de lessen en hebben gesproken met docenten en leerlingen over hun ervaringen. Op 12 februari 2018 heeft de jaarlijkse bijeenkomst tussen MR, directie en raad van toezicht plaatsgevonden en naast dat de leerlingen hun kook- en verzorgingskunsten hebben vertoond is gezamenlijk onder leiding van Dustin Dijkstra (docent) op een uitdagende wijze met elkaar gesproken over de trends en ontwikkelingen van en voor de school. Dit ter voorbereiding op het nieuwe strategische beleidsplan. Op 19 juli 2018 hebben Karin Eeken en Monique van der Ark gesproken met de voorzitter van de MR, Nicky van der Schilt, en secretaris, Robin Eggens, over de ervaringen en ontwikkelingen binnen de school.

Aan het begin van het jaar stelt de raad van toezicht op voordracht van de bestuurder/algemeen directeur de jaartargets voor de school vast. En aan het eind van het jaar worden op basis van een toelichting van de bestuurder, de resultaten besproken in de raad van toezicht. De remuneratiecommissie en de bestuurder/algemeen directeur voeren een jaargesprek waarbij de resultaten onderdeel van gesprek zijn.

Deskundigheidsbevordering raad van toezicht

Eén van de leden heeft deelgenomen aan de cursus Essential Toezichthouden en zijn kennis gedeeld in de raad van toezicht. De geplande zelfevaluatie is in verband met de wisselingen van personen opgeschoven naar het voorjaar 2019.

Besluitvorming raad van toezicht

22-03-2018 **BESLUIT:** De auditcommissie is positief over en adviseert om akkoord te gaan met het financieringsvoorstel m.b.t. de huisvesting aan de Laan van de Sport 6. De raad van toezicht stemt in met het financieringsvoorstel.

- 22-03-2018 BESLUIT: Het jaarverslag van de raad van toezicht wordt met in achtneming van de besproken wijzigingen/toevoegingen vastgesteld en toegevoegd aan de jaarstukken 2017.
- 22-03-2018 BESLUIT: De targets 2018 van de bestuurder worden met in achtneming van de besproken wijzigingen/toevoegingen vastgesteld.
- 24-05-2018 BESLUIT: De raad van toezicht verleent decharge aan de bestuurder voor de jaarstukken 2017. De accountant verstrekt een goedkeurende controleverklaring.
- 17-07-2018 BESLUIT: De raad van toezicht is akkoord gegaan met de inhoud van het haalbaarheidsonderzoek, versie 28 juni 2018, m.b.t. de samenvoeging van het voortgezet onderwijs in Hoogezand en daarmee het verdere in te zetten proces.
- 18-10-2018 BESLUIT: De 8-maandsrapportage wordt vastgesteld.
- 13-12-2018 BESLUIT: Na de vergadering is per mail goedkeuring gegeven door de voorzitter en auditcommissie voor de (her)vestiging van de hypotheek voor de nieuwbouw aan de Laan van de Sport 6.
- 13-12-2018 BESLUIT: De begroting 2019 en de meerjarenbegroting worden na de besproken wijzigingen/toevoegingen vastgesteld.

Commissies raad van toezicht

Auditcommissie , remuneratiecommissie, commissie Rehoboth/AJC, stuurgroep Aletta 150

Samenstelling

Bij de samenstelling van de raad van toezicht wordt rekening gehouden met een vertegenwoordiging uit de vakgebieden: onderwijs, juridisch, financiën, hrm en bestuurlijk. In 2019 wordt in afstemming met de gemeente Midden-Groningen en de medezeggenschapsraad onderzocht of het aantal raad van toezichtleden teruggebracht kan worden.

Naam	Rol/Commissie	Rooster van aftreden
Monique van Ark	Lid raad van toezicht Lid remuneratiecommissie Lid commissie Rehoboth/AJC	Aftreden 01-01-2022
Olga Hartman	Lid raad van toezicht Lid werkgroep AJC 150 jaar Lid auditcommissie	Afgetreden 31-12-2018
Karin Eeken	Voorzitter raad van toezicht Lid auditcommissie (tot maart) Lid remuneratiecommissie Lid commissie Rehoboth/AJC	tweede termijn start 11-01-2020
Henri van Voorn	Lid raad van toezicht Lid auditcommissie Lid commissie Rehoboth/AJC	tweede termijn start 21-09-2020
Lisanne Smits	Lid raad van toezicht	tweede termijn start 21-09-2020

Bert Vastenburg	Lid raad van toezicht	tweede termijn start 22-02-2022
Archie Verhoog	Lid raad van toezicht Lid auditcommissie	tweede termijn start 22-02-2022

Mei 2019

Karin Eeken, voorzitter

Bestuursverslag 2018

Inleiding

Voor u ligt het bestuursverslag over het jaar 2018. Dit bestuursverslag kent twee delen:

- Het jaarverslag
- De jaarrekening

In het jaarverslag leggen we verantwoording af over het kalenderjaar 2018. De doelstellingen zoals verwoord in de begroting 2018 worden gebruikt als inzet voor de verantwoording. De omschrijvingen uit de begroting worden weergegeven in een kader. Het al dan niet realiseren van de doelen is het uitgangspunt geweest voor het te volgen beleid in 2019 volgens het principe van Plan-Do-Check-Act. "Een goed jaarverslag is niet het einde van de jaarcyclus. Het is het begin van een discussie", werd er jarenlang verwoord in de brochure "Richtlijn jaarverslag Onderwijs" van het ministerie van onderwijs. Dat is ook de wijze waarop het dr. Aletta Jacobs College met het jaarverslag wil omgaan. Dit bestuursverslag is opgesteld met inachtneming van wet- en regelgeving.

In de jaarrekening worden de cijfers van 2018 gepresenteerd en toegelicht.

De primaire doelstelling van het dr. Aletta Jacobs College is het verzorgen van een breed aanbod van openbaar voortgezet onderwijs voor alle leerlingen in de gemeente Midden-Groningen. Deze doelstelling is vastgelegd in de statuten van de school.

In 2018 bestond het aanbod uit:

- Praktijkonderwijs
- Vmbo, alle leerwegen inclusief leerwegondersteunend onderwijs en leerwerktraject.
Binnen het vmbo bieden wij de volgende sectoren aan:
 - Techniek
 - Landbouw
 - Economie
 - Zorg en welzijn
- Havo
- Atheneum
- Gymnasium

De school beschikt over een locatie aan de Laan van de Sport en een locatie aan de Van Heemskerckstraat. Aan de Van Heemskerckstraat wordt het praktijkonderwijs verzorgd. Alle overige onderwijssoorten worden verzorgd op de locatie aan de Laan van de Sport. Evenals in voorgaande jaren heeft het Noorderpoort zijn rechten op het eigendom van ca. 900 m² binnen de locatie Laan van de Sport ingezet voor volwasseneneducatie. Gedurende de week worden er door het Noorderpoort overdag en 's avonds cursussen verzorgd. Daardoor maakt het dr. Aletta Jacobs College minder gebruik van alle ruimtes. Op 10 november 2015 is het dr. Aletta Jacobs College eigenaar geworden van het pand aan de Laan van de Sport 6. Helaas is het pand nog niet in gebruik genomen als locatie voor het praktijkonderwijs, omdat het eerst aardbevingsbestendig gemaakt moet worden. Intussen is duidelijk dat dat het best gaat door het pand nieuw te bouwen. Er is in 2018 hard gewerkt om de financiering van de nieuwbouw rond te krijgen. In juli 2018 heeft de gemeenteraad van de gemeente Midden-Groningen ingestemd met een extra financiering om nieuwbouw mogelijk te maken. Daarna heeft de school een aanvraag voor een lening bij het ministerie van onderwijs ingediend. Hopelijk lukt het om in het voorjaar van 2019 de financiering

sluitend te hebben en dan kan het sloop- en bouwproces gestart worden. De bouwkosten stijgen per maand door de aantrekkende economie en de grote hoeveelheid werk in het aardbevingsgebied. Er kan daarom pas na aanbesteding met zekerheid gezegd worden of het beschikbare bedrag voldoende is om de sloop en de bouw te voltooien.

Het dr. Aletta Jacobs College verzorgt een breed onderwijsaanbod. Enkele jaren geleden zijn er maatregelen genomen om het onderwijsaanbod ook in de toekomst haalbaar en betaalbaar te houden. Hiervoor zijn de ontwikkelingen van de leerlingenaantallen cruciaal. In 2018 is het leerlingenaantal met 41 leerlingen (stand 1 oktober 2018) afgenomen. Daarmee is de krimp ook op het dr. Aletta Jacobs College merkbaar.

Het onderstaande schema geeft een meerjarenoverzicht van de ontwikkeling van de leerlingenaantallen.

Schooljaar	Totaal aantal leerlingen	Aantal nieuwe leerlingen klas 1	Aantal nieuwe leerlingen in klas 2 en hoger	Totaal aantal nieuwe leerlingen
2010-2011	1.432	289	52	341
2011-2012	1.426	280	49	329
2012-2013	1.405	272	61	333
2013-2014	1.422	259	65	324
2014-2015	1.431	294	59	353
2015-2016	1.486	291	65	356
2016-2017	1.490	295	53	348
2017-2018	1.463	259	48	307
2018-2019	1.422	281	43	324

Een belangrijke meerjarige doelstelling, ook opgenomen in de meerjarenbegroting 2018-2022, is de versterking van het eigen vermogen en de verbetering van de liquide middelen. Dit is van belang om mogelijke financiële risico's af te dekken van onder andere de versterkingsoperatie aardbevingen, krimp van het aantal leerlingen en de nog komende vereenvoudiging van de bekostiging.

De 4-maandprognose en de 8-maandprognose dienen als ijkpunt voor de gerealiseerde kosten ten opzichte van de geraamde bedragen. De uitkomsten kunnen leiden tot wijzigingen in de dagelijkse financiële en operationele uitvoering. Een voorbeeld hiervan is het voorkomen van ziekteverzuim met als resultaat minder lesuitval en lagere vervangingskosten.

Het aantal leerlingen in het schooljaar 2018/2019 is 41 lager dan in het schooljaar 2017/2018. De afgelopen jaren werd ieder jaar een hogere krimp verwacht dan het werkelijk aantal aan het begin van het nieuwe schooljaar. In bovenstaand overzicht zien we dat het aantal leerlingen in schooljaar 2018/2019 10 leerlingen lager is dan in het schooljaar 2010/2011. Dat is een veel lagere teruggang in leerlingenaantal dan op grond van de krimp verwacht mocht worden.

Door de daling van het leerlingenaantal bestond de noodzaak om minder formatie in te zetten. In 2018 viel de klassenverdeling minder gunstig uit dan gehoopt. Desondanks is het gelukt om de formatie binnen de doelstelling af te ronden en daarmee ook de totale kosten van de werkzame formatie te beperken in lijn met de krimp.

Ultimo 2018 werden er 133 fte's regulier ingezet. Ultimo 2017 was dit nog 138 fte's. Het aantal ingezette reguliere fte's is dus met 5 gedaald.

Het uiteindelijke resultaat is naast de personele kosten medebepaald door de overige inkomsten en overige uitgaven. In hoofdstuk XI (Financieel beheer en continuïteit) wordt dit nader toegelicht.

Hoofdstuk I: Strategie

1. Strategisch beleidsplan

De doelen uit het strategisch beleidsplan 2015-2019 zijn vertaald in de sectorplannen en teamplannen. Er zijn afspraken gemaakt door de bestuurder met de onderwijsdirecteuren over de termijn waarop de doelstellingen gehaald moeten zijn. De afspraken zijn gemonitord en de voortgang is onderwerp van gesprek tijdens functioneringsgesprekken en voortgangsgesprekken. Er is sterk ingezet op onderwijskundige ontwikkeling. Hierbij is de factor ICT-gebruik erg belangrijk. Door voorlichting is het 'Bring Your Own Device' principe gestimuleerd. Steeds meer leerlingen van de brugklassen brengen een eigen device mee naar school en ook in de hogere klassen is het gebruik van een eigen device toegenomen.

2. Onderwijsaanbod

Het onderwijsaanbod is in 2018 niet gewijzigd. Er wordt in 2018-2019 hard gewerkt aan de gezamenlijke onderwijsvisie waarbij ook de collega's van CSG Rehoboth betrokken zijn.

3. Krimp

I.a	Krimp: samenwerking met CSG Rehoboth intensiveren	
-----	---	--

In 2018 heeft de werkgroep onderwijs onderzocht hoe het best invulling gegeven kan worden aan het doel van beide scholen voor voortgezet onderwijs in Hoogezand: duurzaam kwalitatief goed onderwijs verzorgen voor de leerlingen in Hoogezand en omgeving. De groep heeft hulp van een procesbegeleider. In het voorjaar van 2018 is in kaart gebracht wat de consequenties zijn op onder andere financieel gebied, op het gebied van personeel en op het gebied van huisvesting in een zgn. haalbaarheidsonderzoek. Het definitieve besluit over de bestuurlijke inrichting is genomen in oktober 2018. Dit betekent dat vanaf 1 augustus 2019 het dr. Aletta Jacobs College het voortgezet onderwijs in Hoogezand verzorgt en dat met ingang van 1 januari 2020 CSG Rehoboth definitief opgeheven wordt. In november 2018 heeft het dr. Aletta Jacobs College daarom de voorlichting voor de leerlingen van groep 8 verzorgd en CSG Rehoboth heeft dit logischerwijs niet meer gedaan. In het voorjaar van 2019 wordt gestart met de inschrijving van de nieuwe leerlingen voor klas 1 en ook van de huidige leerlingen van CSG Rehoboth. Natuurlijk zal er vanuit beide scholen goede begeleiding voor ouders en leerlingen zijn die de overstap naar het dr. Aletta Jacobs College gaan maken.

4. Samenwerking met andere scholen

Er wordt door het dr. Aletta Jacobs College samengewerkt met andere vo-scholen in het samenwerkingsverband passend onderwijs (SWV-GO 20.02), de opleidingsschool Ommelanden en het platform vo-mbo. In het laatste overleg is het onderwerp "krimp en herontwerp" een vast agendapunt. Vanuit dit platform zijn ook de regiotafels tot stand gekomen. De regiotafel Hoogezand/Veendam heeft al geleid tot verregaand overleg tussen de beide scholen voor vo met vestigingen in Veendam. Hierbij is het besluit genomen dat één vestiging in Veendam gesloten wordt en de leerlingen aan de overgebleven vo school worden overgedragen. Dit proces is in de zomer van 2019 volledig afgerond. In Hoogezand heeft het geleid tot een gezamenlijk optrekken van CSG Rehoboth en het dr. Aletta Jacobs College om duurzaam kwalitatief onderwijs voor de regio mogelijk te maken.

Er wordt met Winkler Prins Veendam samengewerkt om tot een techniekplan voor de regio Hoogezand Veendam te komen. Bij de planvorming zijn de ROC's van het Alfa college en Noorderpoort betrokken. In 2018 hebben de scholen voor basis- en kaderleerlingen met zgn. hard

techniekprofiel €1500,- per leerling ontvangen om een aanvang te maken met de planvorming. Bij de invoering van de nieuwe profielen heeft het dr. Aletta Jacobs College bouwkundige en andere aanpassingen gedaan om goed onderwijs in het PIE profiel te kunnen verzorgen, dit heeft ca. €200.000,- gekost. Het ontvangen geld voor techniek in 2018 was de facto in de voorgaande jaren al meer dan uitgegeven. In 2019 ontvangen de scholen met harde techniekprofielen €3000,- per leerling techniek voor het regionale techniekplan. Er is intussen een gedegen techniekplan ingediend dat een goede bijdrage aan een doorlopende leerlijn techniek levert. In de komende maanden wordt duidelijk of het plan voldoet aan de gestelde eisen en of het bedrag toegekend wordt.

5. Stafdiensten

I.b	Stafdiensten: samenwerking op het gebied van personeel en organisatie met school voor vo binnen de provincie	
-----	--	--

Het dr. Aletta Jacobs College heeft het afgelopen jaar ter vervanging van de eigen P&O functionaris een medewerker aangesteld die ook ervaring binnen andere vo scholen in de provincie had. Ter ondersteuning van de salarisadministratie wordt zo nodig gebruikgemaakt van de diensten van een externe PSA-specialist, die bij één van de andere vo scholen in de provincie werkt en ook controle werkzaamheden bij collega scholen doet. Daarnaast is er door de vo scholen in de provincie een "dag voor het OOP" in het leven geroepen waar de OOP-medewerkers van de verschillende scholen elkaar ontmoeten en gebruik kunnen maken van het aanbod workshops en trainingen.

6. Aardbevingen

I.c	Aardbevingen: verbouw Laan van de Sport 6	31-12-2017
I.d	Aardbevingen: versteviging beide schoolgebouwen (Laan van de Sport 4 en 6)	2019

In 2016 zijn er constructieve contacten gelegd met de NAM en het CVW. Het huisvestingsprogramma van de gemeente Midden-Groningen is leidraad voor het versterken van de schoolgebouwen in de gemeente. Dat geldt ook voor de gebouwen van het dr. Aletta Jacobs College. Het gebouw aan de Laan van de Sport 6 zal gesloopt worden en nieuw gebouwd worden.

Het pand aan de Laan van de Sport 4 is volgens de planning in 2019 aan de beurt. Er wordt onderzocht of de versterking gedurende meerdere vakanties kan plaatsvinden. Indien dit niet mogelijk blijkt te zijn, dan betekent het dat alle leerlingen en medewerkers een jaar op een andere locatie onderwijs krijgen/verzorgen.

Juist door de onzekerheid over de maatregelen en de onduidelijkheid over de middelen die door de NAM en de verschillende overheden ter beschikking zullen worden gesteld om de maatregelen uit te voeren, vormt het aardbevingsdossier voor de komende jaren een groot risico doordat het overheidsbeleid verandert. Ook nu al in de planningsfase maakt het dr. Aletta Jacobs College behoorlijke kosten. Deze kosten hebben vooral betrekking op de inzet van externe deskundigen (constructeurs, bouwkundigen). Er is door Nationaal Coördinator Groningen een bedrag van €17.000,- per te versterken object ter beschikking gesteld aan de schoolbesturen als bijdrage in deze kosten. Er is door het dr. Aletta Jacobs College voor drie objecten een vergoeding van €17.000,- ontvangen, maar deze bedragen dekken slechts een beperkt deel van de gemaakte kosten. De school is daarom in overleg met de NAM om ook een vergoeding voor de overige kosten te realiseren. De

kosten worden vooral veroorzaakt door de noodzakelijke inzet van eigen personeel om de verhuizing naar de tijdelijke huisvestingslocaties en de versterking van het hoofdgebouw voor te bereiden.

Hoofdstuk II: Onderwijs

1. Algemeen

II.a	Onderwijs algemeen: mogelijkheden inzet ICT in de lessen verder onderzoeken en BYOD promoten	Gedurende looptijd strategisch beleidsplan
II.b	Vernieuwd vmbo bovenbouw: aanbod keuzemodules opnieuw bepalen	April 2017
II.c	h/v onderwijs: blijvend stimuleren leerlingen aan het stuur van hun opleiding te krijgen	
II.d	h/v kwaliteit: rendement Frans en Duits verbeteren	

1.1 Vernieuwd vmbo bovenbouw

De ontwikkeling van het vernieuwde vmbo is onverminderd voortgegaan. In 2018 werd bekend dat de overheid vele miljoenen beschikbaar stelt voor de ontwikkeling en het behoud van het techniekonderwijs in het vmbo. De eerste tranches van deze gelden gaan naar de scholen met "harde" techniekprofielen en voor de komende jaren moet er een aanvraag gedaan worden vanuit (nieuw op te richten) samenwerkingsverbanden bestaande uit minimaal 2 vo-scholen, één of meerdere scholen voor mbo en het bedrijfsleven. Het dr. Aletta Jacobs College participeert in een samenwerkingsverband met het Winkler Prins in Veendam, het Alfa College, het Noorderpoort (ROC's) en het bedrijfsleven. Wanneer het plan goedgekeurd wordt en de gelden toegekend worden, gaat het in principe om structurele gelden. Voor de eerste tranches heeft het dr. Aletta Jacobs College € 118.972 in verband met het hebben van het "harde" profiel PIE ontvangen.

1.2 Ontwikkeling/scholing pro

De inhoud van het digitale programma Profijt (waarin lesinhoud en ondersteuning samenkomen) staat en is verder gevuld. Er is externe ondersteuning ingezet om de onderwijs ontwikkeling naar gepersonaliseerd onderwijs verder vorm te geven. Dat is binnen het praktijkonderwijs van het dr. Aletta Jacobs College een doorgaand proces. Er worden mooie stappen gezet waardoor de leerlingen steeds meer oefenen met het maken van keuzes in hun leerproces. Natuurlijk worden de leerlingen daarin begeleid door de docenten, maar anders dan in het verleden zijn het de leerlingen die de keuzes moeten maken. Het doel van het praktijkonderwijs en dus het bedienen van de 3 doelgroepen (uitstroom dagbesteding, arbeid en vervolgonderwijs) is om leerlingen zo zelfstandig mogelijk te laten functioneren binnen de leefgebieden wonen, werken, vrije tijd en burgerschap. Om dit binnen de pro-afdeling zo goed mogelijk te organiseren werken verschillende stuurgroepen aan de ontwikkeling van trajecten. Deze trajecten beogen altijd het optimaliseren van het onderwijsproces van en voor leerlingen, zodat het realiseren van de uitstroombestemmingen nog beter verloopt:

1. Opbrengstgerichte en doelgerichte stages. De stages worden belangrijker gemaakt door doelen vast te stellen per stage soort en trajecten te koppelen aan stagerijpheid.
2. Leerlingen volledig in beeld krijgen met de informatie die er al is met als doel sturen op zo hoog mogelijk haalbare uitstroombestemmingen.
3. Persoonlijke coaching van leerlingen gericht op een zo optimaal mogelijke ontwikkeling van de leerlingen.

Een basisaanbod bieden aan de leerlingen van klassen 1 en 2, waarna leerlingen bewuste keuzes kunnen maken en waarmee leerlingen aansluitend verdiepend kunnen leren. Het praktijkonderwijs werkt daardoor bijna per definitie gepersonaliseerd.

Uitstroom leerlingen praktijkonderwijs:

In 2018 stroomden 17 leerlingen van het praktijkonderwijs uit. Daarvan vonden 7 leerlingen werk, 1 leerling stroomde door naar dagbesteding, 2 leerlingen zijn nog werkzoekend, 7 leerlingen zijn naar het mbo gegaan (entree en niveau 2).

1.3 Kwaliteit

Op het gebied van kwaliteit zijn de trajecten van eerdere jaren voortgezet. Er is ingezet op professionalisering van docenten, de kwaliteit van de toetsen en de kwaliteit van de digitale lessen. Er is op sommige onderdelen ondersteuning van experts van buiten de school aangetrokken.

In mei 2018 heeft de deelschool havo/vwo onderbouw het onderwijs een maand lang anders vormgegeven. Anders betekent in dit geval dat er vooral werd ingezet op gepersonaliseerd leren. Vanaf september 2017 is er gewerkt aan de voorbereiding. Bij die voorbereiding zijn ook de ouders betrokken en ook de evaluatie is gedeeld met de ouders. Tijdens de periode van de proef hebben de leerlingen ook feedback kunnen geven en was er wekelijks gelegenheid voor de medewerkers om samen te leren van de ervaringen. Er was interesse van buiten voor dit experiment en ook de feedback van de mensen die vanuit andere onderwijsinstellingen op bezoek kwamen en de leden van de raad van toezicht die het experiment ervaren hebben, heeft geholpen om veel te leren. Het experiment heeft opgeleverd dat sommige collega's tot de conclusie kwamen dat de andere rol die van hen verwacht werd nog wel lastig was en het goed zou zijn om daarin te scholen. Vanaf het begin was duidelijk dat deze manier van werken niet alleen en solitair in een deelschool ingevoerd kan worden. Het was een onderdeel in het aanleggen van proeftuinen om zo uiteindelijk tot een gezamenlijke onderwijsvisie voor alle deelscholen te komen. Er is door medewerkers, MR en directie op aangedrongen om vooral verder te gaan met ontwikkelen en daarbij allereerst ook de bovenbouw van havo/vwo te betrekken.

In het mavo team is een ontwikkeling gaande die te maken heeft met het "traject Rehoboth". Begin november 2018 is er opnieuw een flyer uitgegaan waarin we aangeven dat het voortgezet onderwijs in Hoogezand vanaf 1 augustus 2019 door het dr. Aletta Jacobs College verzorgd zal worden. De locatie waar nu CSG Rehoboth gehuisvest is zal overigens in 2019-2020 nog wel in gebruik zijn in verband met de versterking van het gebouw aan de Laan van de Sport 4. MR en raad van toezicht van beide scholen hebben kort voor de zomer van 2018 op basis van de uitkomsten van het haalbaarheidsonderzoek ingestemd met het voorgenomen besluit om op 1 augustus 2019 het voortgezet onderwijs in Hoogezand alleen door het dr. Aletta Jacobs College te laten verzorgen. Samen zijn de werkgroep leden en de docenten van het dr. Aletta Jacobs College en CSG Rehoboth op zoek naar een gezamenlijke visie op goed onderwijs. Bij beide scholen bestaat de wens om het onderwijs meer gepersonaliseerd te maken. In dit traject wordt steeds duidelijker wat eenieder daaronder verstaat en het traject past daarmee in het streven van het dr. Aletta Jacobs College om proeftuinen aan te leggen die leiden tot een gezamenlijke onderwijsvisie van alle deelscholen. Met het oog op dit doel participeren beide onderwijsdirecteuren van het dr. Aletta Jacobs College in de stuurgroep Aletta-Rehoboth.

In vmbo bovenbouw is gepersonaliseerd leren vooral zichtbaar bij de praktijkvakken. Leerlingen kunnen daar kiezen uit een aantal keuzemodules, die aansluiten bij hun belangstelling. In 2018 is hier zelfs de mogelijkheid gecreëerd om één vak profiel overstijgend te kiezen.

In havo/vwo bovenbouw lag in 2018 de focus op het verbeteren van het CE resultaat havo en vwo. We scoren daar lager dan landelijk gemiddeld. Daarnaast behoeft het bovenbouwsucces vwo ook aandacht, want dat is onder de norm. We willen dit verbeteren en werken daar via verschillende lijnen aan. Er is daarbij hulp ingeroepen van Leren Verbeteren. Het heeft in 2018 geleid tot een vwo CE resultaat dat 0,1 onder het landelijk gemiddelde lag, een verbetering ten opzichte van het jaar daarvoor. Het CE resultaat wordt berekend als een drie jaar gemiddelde. Dat betekent dat het verbeteren van dit resultaat in één jaar niet gemakkelijk is. In 2018 is ook onderzoek gedaan naar de resultaten van de onderbouw en het succes van de doorstroom naar de bovenbouw van havo en vwo. Dit heeft geleid tot een iets scherper toelatingsbeleid naar de bovenbouw. De effecten daarvan op het CE gemiddelde zijn pas over 2 jaar c.q. 3 jaar merkbaar.

De onderwijskundige focus ligt in het team bovenbouw havo vwo op:

1. Het creëren van eigenaarschap van hun eigen leren bij leerlingen
2. Betekenisvol onderwijs
3. Gepersonaliseerd onderwijs en LOB
4. Aletta uren en werken onder toezicht
5. Profo: onderwijsontwikkelgroep met als doel tot een gedeelde stip op de horizon te komen en daaruit de ontwerpprincipes voor goed h/v-onderwijs te destilleren.

1.4 Cultuursubsidie

In 2018 zijn 2 initiatieven vanuit de cultuursubsidie bekostigd:

- De Dag van de Franse taal
- De Groene Dollarddijk (dit project wordt nog uitgevoerd)

1.5 Sectiebudgetten

De sectiebudgetten zijn volgens begroting ingezet.

1.6 Ontwikkeling teams en ontwikkeling teamleiders/directeuren

De teambijeenkomsten staan in het teken van samen leren en samen ontwikkelen. We zetten in op inzet van de scholingsmiddelen gericht op dit doel en op persoonlijke ontwikkeling. In 2018 maakten 9 medewerkers gebruik van een lerarenbeurs.

1.7 Prestatiebox

In 2018 is het geld van de prestatiebox ingezet voor de doelen van het strategisch beleidsplan 2015-2019. Het sectorakkoord vo is volledig verwerkt in de doelstellingen van het strategisch beleidsplan. Er is daarnaast ingezet op hoogbegaafdenbeleid en uitdaging door het talentbeleid. In toenemende mate maken secties en teams gebruik van de mogelijkheid om gezamenlijk te leren en te professionaliseren. Dat geldt ook voor het managementteam en de raad van toezicht. In 2018 organiseerde het dr. Aletta Jacobs College voor de directie en leden van de raad van toezicht van Het Hogeland College, stichting Noordkwartier, het Eemsdeltacollege en het dr. Aletta Jacobs College een leer- en ontmoetingsbijeenkomst. De leden van het managementteam van het dr. Aletta Jacobs College hebben een afgeronde schoolleidersopleiding of studeren daarvoor. In 2018 hebben een teamleider en een directeur een masteropleiding afgerond. De overige leden van het managementteam scholen met regelmaat en zorgen voor professionalisering via netwerken. Professionalisering is een vast onderwerp in functioneringsgesprekken en beoordelingsgesprekken.

2. Ondersteuning

2.1 Passend Onderwijs

Vanaf de zomer van 2018 is de tussenvoorziening 'Goud voor jou' in het gebouw aan de Laan van de Sport 4 geplaatst. De tussenvoorziening is tot stand gekomen door de samenwerking vanuit samenwerkingsverbanden van het primair en voortgezet onderwijs, de gemeente Midden-Groningen, CSG Rehoboth en het dr. Aletta Jacobs College. In de tussenvoorziening wordt de ondersteuning gerealiseerd door een medewerker van het dr. Aletta Jacobs. Voor begeleiding en preventie in de school is het Aletta Adviesteam uitgebreid met een medewerker uit het speciaal onderwijs. Het doel is om leerlingen niet langdurig in de tussenvoorziening onder te brengen maar het liefst zo veel mogelijk regulier in het onderwijs te laten functioneren. Er is in 2018 door 27 leerlingen gebruikgemaakt van de tussenvoorziening en de gemiddelde verblijfsduur was 18 weken. Dit ligt boven onze doelstelling. Er volgen aanpassingen in de procedure.

In 2018 is het SOP door een externe geüpdatet en gecheckt op de juiste bestanden. Dit gebeurt elk jaar intern, maar in het kader van kwaliteitszorg, in combinatie van het ontbreken van tijd en de mogelijkheid om dit intern met voldoende aandacht te doen, heeft geleid tot het besluit het dit jaar extern te laten uitvoeren. Er bleken voorsnog geen andere aanpassingen nodig dan het actualiseren van gegevens en het bepalen van welk van de verschillende gehanteerde formats nu uniform worden voor het gehele Aletta.

2.2 Rekenresultaten in 2018

In de onderstaande tabel staan de resultaten van de landelijke rekentoets van 2018 verwerkt in een vergelijking met 2015 t/m 2017. Zo is een ontwikkeling af te lezen.

	School gemid. cijfer				Landelijk gem. cijfer				School % onvoldoende				Landelijk % onvoldoende**		
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017
Vmbo b	4,9	5,7 5,6 *	5,2 5,0*	5,9 5,4*	5,6	5,9	6,1	6,0	63,9	36,7 39,7*	48,7 53,3*	21,6 31	49,4	34,3	25,8
Vmbo k	5,3	5,8	5,5	5,7	5,9	6,1	6,1	6,0	51,3	38,4	41,3	35,2	41,0	33,8	31,2
Vmbo t	6,4	7,4	6,8	7,5	6,3	7,1	7,0	7,1	36,4	0,1	0,03	4,2	30,6	10,7	9,6
Havo	5,8	5,7	5,8	5,9	5,8	5,9	5,9	5,9	43,3	34,4	37,3	24,3	46,1	39,1	36,3
Vwo	7,2	7,4	7,1	7,5	7,3	7,4	7,5	7,5	7,0	0	0	0	8,4	5,2	0,2

*) Met LTW-leerlingen meegeteld

**) geen landelijke gegevens over percentage onvoldoende bekend. De examenmonitor 2018 van DUO geeft niet langer het landelijke onvoldoende percentages.

Analyse cijfers 2018

We zien flink verbetering in vmbo-b. Zoals in het vorige jaarverslag werd aangekondigd is nu ook op het dr. Aletta Jacobs College de 2A-toets afgenomen, wat ongetwijfeld mede een oorzaak is van de verbetering van het resultaat (5,9) dat nu dicht bij het landelijke gemiddelde ligt. Het onvoldoende percentage ligt nu ook onder het landelijke percentage van vorig jaar. Terwijl landelijk op de overige niveaus de gemiddelden nagenoeg gelijk blijven, zijn de gemiddelden op het de dr. Aletta Jacobs College voor vmbo-k en vmbo-t in 2018 gestegen t.o.v. het jaar ervoor. Met name het vmbo-t laat een mooie trend zien.

Havo is nagenoeg gelijk gebleven, nu op het landelijke niveau, wat betreft het gemiddelde. Het percentage onvoldoende is substantieel lager dan vorige jaren. Het vwo zit weer op het landelijke gemiddelde, een beter resultaat dan vorig jaar. Ook in 2018 blijft relevant dat er een kleine groep leerlingen was van slechts 30 leerlingen.

Een vergelijking met landelijke gegevens wat betreft het percentage onvoldoende in 2018 is niet mogelijk, omdat DUO in de examenmonitor, waar de gegevens uitgehaald zijn, deze landelijke percentages niet meer geeft. Als we kijken naar de voorgaande jaren lijken alle leerjaren, vmbo-k uitgezonderd, het in dit opzicht goed te doen. We zien dat vmbo-k, hoewel in 2018 wel verbeterd ten opzichte van de jaren ervoor, nog steeds licht onder het landelijke gemiddelde zit.

De organisatie van het rekenonderwijs was in het schooljaar 2017-2018 nagenoeg gelijk aan het jaar ervoor. Vooralsnog was er vorig jaar vertrouwen in een verdere stijgende lijn bij gelijkblijvend beleid. Deze verwachting is uitgekomen, zoals we hierboven hebben gezien.

Door de uitsplitsing van de gemiddelden van alle bb inclusief lwt en de bb-leerlingen exclusief lwt is het effect te zien op de schoolgemiddelden van bb.

2.3 Taal

Binnenkomende leerlingen in leerjaar 1 worden ieder jaar getest op dyslectie. Daar waar nodig wordt geadviseerd verder te testen en eventuele ondersteuning in te zetten. Ook dit jaar is gekeken naar kosten en baten betreffende dit onderzoek. Besloten is hiermee door te gaan. Ook worden elk jaar diverse testen afgenomen in het kader van Diataal. Dit jaar is gerealiseerd dat de resultaten hiervan opgenomen zijn in Magister. Tenslotte wordt in bijna alle teams nu op vaste momenten door leerlingen gelezen. Uit evaluaties n.a.v. de resultaten valt te lezen dat de verwachting is dat hogere resultaten mede veroorzaakt worden door het lezen in de klas.

3. Kwaliteit

3.1 Inspectie

II.f	Alle indicatoren 'boven de norm'	
------	----------------------------------	--

De inspectie van het onderwijs beoordeelt het onderwijs in alle afdelingen als volgt:

Onderwijssoort	Inspectieoordeel	Toezichtarrangement
Praktijkonderwijs	Voldoende	Basisarrangement
Vmbo basisberoepsgerichte leerweg	Voldoende	Basisarrangement
Vmbo kaderberoepsgerichte leerweg	Voldoende	Basisarrangement
Vmbo theoretische leerweg	Voldoende	Basisarrangement
Havo	Voldoende	Basisarrangement
Vwo	Voldoende	Basisarrangement

Dit oordeel is gebaseerd op de opbrengsten van de schooljaren 2014-2015, 2015-2016 en 2016-2017. De resultaten van het schooljaar 2017-2018 hebben geen invloed op het oordeel van de inspectie in 2018. Pas bij de opbrengstenkaart van 2019 worden de resultaten van het schooljaar 2017-2018 meegeteld. Hieronder is de opbrengstenkaart 2018 opgenomen.

Onderwijsresultaten 2019

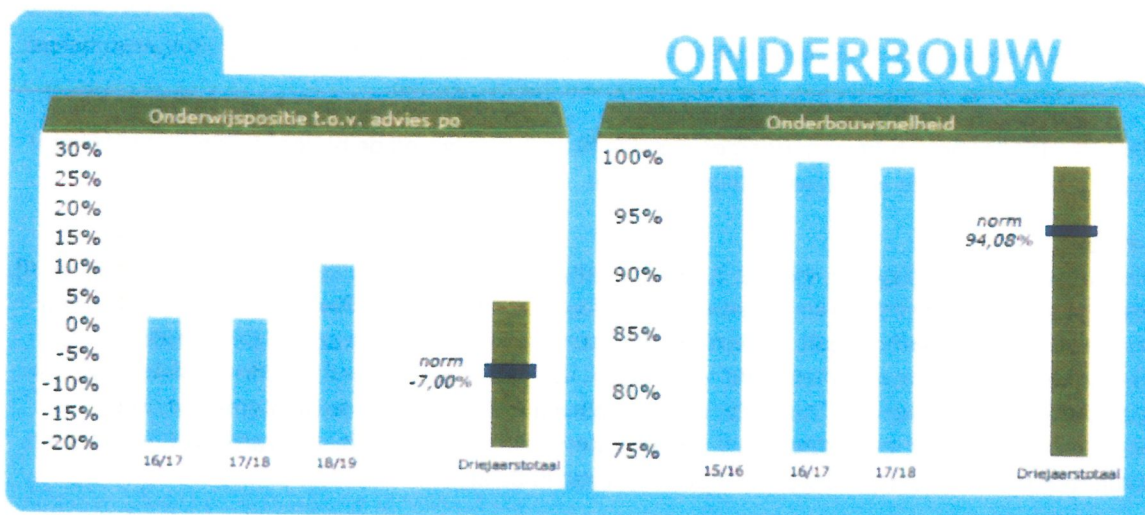
dr Aletta Jacobscollege

9603 TG Hoogezand

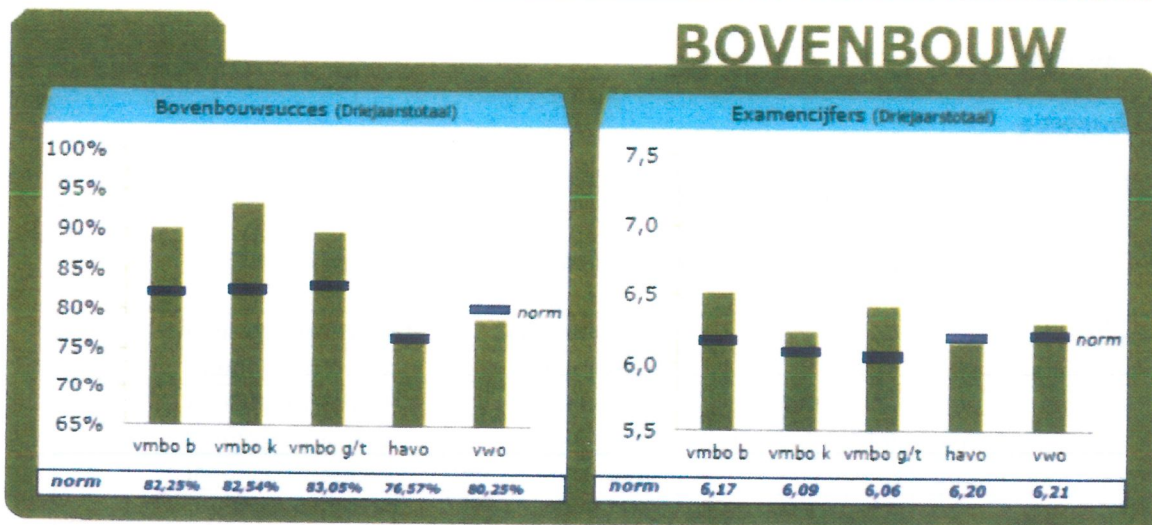
25GM-0

Stichting dr. Aletta Jacobs College

ONDERBOUW

BOVENBOUW

Berekend
oordeel

VMBO B
voldoende

VMBO K
voldoende

VMBO G/T
voldoende

HAVO
voldoende

VWO
voldoende

Berekeningen 2019

Bevoegd gezag	Stichting dr. Aletta Jacobs College	Bevoegd gezag nr.	42534
Naam school	dr Aletta Jacobscollege		
Adres	Laan van de Sport 4		
Plaats	9603 TG Hoogezand	BRIN-Vestnr.	25GM-0

Onderwijspositie t.o.v. advies po

Vergelijkingsgroep	VMBO-breed/HAVO/VWO
2016-2017	1,52%
2017-2018	1,53%
2018-2019	10,77%
Gem 3 jaar	4,59%
Norm	-7,00%
Resultaat	boven de norm

Onderbouwsnelheid

2015-2016	99,46%
2016-2017	99,82%
2017-2018	99,41%
Gem 3 jaar	99,56%
Norm (na correctie)	94,08%
Resultaat	boven de norm

Bovenbouwsucces	VMBO B	VMBO K	VMBO G/T	HAVO	VWO
2015-2016	93,27%	92,53%	86,79%	71,92%	75,86%
2016-2017	88,35%	94,94%	85,99%	81,25%	80,24%
2017-2018	89,00%	92,86%	96,36%	78,26%	80,72%
Gem 3 jaar	90,23%	93,46%	89,81%	77,29%	78,90%
Norm (na correctie)	82,25%	82,54%	83,05%	76,57%	80,25%
Resultaat	boven de norm	boven de norm	boven de norm	boven de norm	onder de norm

Examencijfer	VMBO B	VMBO K	VMBO G/T	HAVO	VWO
2015-2016	6,48	6,25	6,24	6,16	6,37
2016-2017	6,53	6,25	6,46	6,11	6,27
2017-2018	6,55	6,22	6,59	6,19	6,26
Gem 3 jaar	6,52	6,24	6,42	6,16	6,30
Norm (na correctie)	6,17	6,09	6,06	6,20	6,21
Resultaat	boven de norm	boven de norm	boven de norm	onder de norm	boven de norm

	VMBO B	VMBO K	VMBO G/T	HAVO	VWO
Berekend oordeel	voldoende	voldoende	voldoende	voldoende	voldoende

Verskil SE-CE	VMBO B	VMBO K	VMBO G/T	HAVO	VWO
2015-2016	0,03	0,26	0,13	-0,01	0,21
2016-2017	-0,12	0,11	-0,02	0,07	0,13
2017-2018	-0,14	0,23	-0,21	0,07	0,33
Gem 3 jaar	-0,07	0,19	-0,02	0,05	0,24
Norm groot verschil	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Norm zeer groot verschil	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Resultaat	gering verschil	gering verschil	gering verschil	gering verschil	gering verschil

Berekeningen 2019

Bevoegd gezag	Stichting dr. Aletta Jacobs College	Bevoegd gezag nr.	42534
Naam school	dr Aletta Jacobscollege		
Adres	Laan van de Sport 4		
Plaats	9603 TG Hoogezand	BRIN-Vestnr.	25GM-0

Resultaten

vergelijkingsgroep voor
indicator Onderwijspositie
t.o.v. advies po VMBO-breed/HAVO/VWO

Onderwijspositie	boven de norm
Onderbouwsnelheid	boven de norm

	VMBO B	VMBO K	VMBO G/T	HAVO	VWO
Bovenbouwsucces	boven de norm	boven de norm	boven de norm	boven de norm	onder de norm
Examencijfers	boven de norm	boven de norm	boven de norm	onder de norm	boven de norm
Vershil SE-CE	gering verschil	gering verschil	gering verschil	gering verschil	gering verschil
oordeel over alle resultaten over drie jaar	voldoende	voldoende	voldoende	voldoende	voldoende

3.2 Tevredenheid

De uitkomsten van de tevredenheidsonderzoeken worden geagendeerd en besproken in bijeenkomsten. Zo wordt de ouder- en leerlingentevredenheid besproken tijdens klankbordbijeenkomsten van ouders en leerlingen en tijdens teambijeenkomsten. Waar nodig wordt er een aanpak afgesproken en uitgevoerd. Uit gegevens van mei 2018 blijkt dat leerlingen hun gevoel van veiligheid op het dr. Aletta Jacobs College waarderen met het cijfer 8.8.

3.3 Klachten & bezwaren

In 2018 is 1 officieel bezwaar ingediend. Het bezwaar is volgens de interne klachtenprocedure behandeld en het heeft niet tot een vervolgstap geleid.

In 2018 heeft het bevoegd gezag een disciplinaire maatregel tegen een leerling genomen in het kader van veiligheid van leerlingen en medewerkers. De leerling heeft zijn schoolloopbaan bij een instantie voor zorg en onderwijs vervolgd.

Hoofdstuk III: Personeel

1. Professionalisering

III.a	Professionalisering: schoolleiders dienen een opleiding onderwijskundig leiderschap te hebben afgerond of starten daarmee c.q. er zijn afspraken gemaakt over de start van een dergelijke opleiding	
-------	---	--

In 2017 hebben een teamleider en een directeur deelgenomen aan een opleiding onderwijskundig leiderschap of een vergelijkbare opleiding en hebben de opleiding in 2018 met succes afgerond

III.1.b	Bevoegdheden: bindende afspraken met onbevoegde medewerkers over de termijn waarbinnen de bevoegdheid behaald moet zijn	jaarlijks
---------	---	-----------

In 2018 was er geen onbevoegd personeel in vaste dienst van het dr. Aletta Jacobs College. Zie ook ambitie 5 in hoofdstuk IX Het sectorakkoord vo.

III.1.c	Convenant leerkracht: check of de school nog aan de functiemix percentages voldoet wordt uitgevoerd en waar nodig wordt actie ondernomen	jaarlijks
---------	--	-----------

Jaarlijks worden in januari de functiemixpercentages berekend. Wanneer niet meer aan de vereiste percentages wordt voldaan wordt er conform beleid een sollicitatieprocedure gestart. In 2018 heeft er een procedure plaatsgevonden waarbij er 2 medewerkers een LD-aanstelling hebben gekregen.

2. Informatie personeel

Hieronder is de informatie over het eigen personeelsbestand van het dr. Aletta Jacobs College ultimo 2018 schematisch weergegeven.

A. Aantal werknemers in de organisatie:

Personeelsformatie per 31 december 2018								
	Directie		OP		OOP		Totaal	
	parttime	fulltime	parttime	fulltime	parttime	fulltime	parttime	fulltime
Mannen		1	25	32	10	12	35	45
Vrouwen		2	42	17	21	3	63	22
Totalen		3	67	49	31	15	98	67

Ultimo 2018 werkt van het totaal aantal medewerkers 41% fulltime en 59% parttime. Ultimo 2017 was dit respectievelijk 44% en 56%. De verhouding verschuift licht richting parttime, evenals in 2017.

Overzicht aantal medewerkers/aantal fte's per 31 december				
	aantal medewerkers		aantal fte's	
	2018	2017	2018	2017
Eigen personeel	166	168	132	137
Extern personeel	3	1	1	1
Totaal reguliere inzet	165	169	133	138

Ultimo 2018 is het aantal regulier werkzame fte's ten opzichte van ultimo 2017 met 5 fte's gedaald.

B. Leeftijdsofbouw

	Leeftijdsofbouw per 31 december 2018							
	Directie		OP		OOP		Totaal	
	mannen	vrouwen	mannen	vrouwen	mannen	vrouwen	mannen	vrouwen
20 jaar tot 25 jaar			3	3			3	3
25 jaar tot 35 jaar			9	13	3	1	12	14
35 jaar tot 45 jaar		1	20	10	4	5	24	16
45 jaar tot 55 jaar		1	8	12	9	11	17	24
55 jaar tot 60 jaar	1		11	12	3	3	15	15
60 jaar tot 70 jaar			6	9	3	4	9	13
Totalen	1	2	62	59	22	23	80	85

Eind 2018 vallen 52 medewerkers in de leeftijdsgroep 55 jaar en ouder. In deze leeftijdsgroep ligt ook met name de BAPO druk. Eind 2018 werd aan BAPO 2,73 fte uitgegeven. Door pensionering en vertrek neemt in de komende jaren het gebruik van BAPO verder af. Het aantal van 22 medewerkers valt in de leeftijdsgroep 60 jaar en ouder. Het pensioenfonds ABP biedt de mogelijkheid van keuzepensioen vanaf de leeftijd van 60 jaar. Door de ophoging van de AOW leeftijd en ook de onzekerheid over de toekomstige indexering van pensioenen, is de verwachting dat het eventueel eerder met vervroegd pensioen ook opschuift. Het landelijk beeld is momenteel een pensioneringsleeftijd van 64 jaar. De verwachting is wel dat de komende jaren het aantal vacatures zal toenemen, maar er zal ook krimp in het leerlingenaantal zijn.

C. Ziekteverzuim (%)

leeftijd	OP			OOP			TOTAAL		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016
20-24 jr	1,3	0,7	0,0	nvt	nvt	0,8	0,9	0,6	0,1
25-34 jr	0,9	1,1	2,4	1,1	2,0	0,3	1,0	1,2	2,3
35-44 jr	4,9	5,2	8,3	9,5	4,0	3,7	5,7	4,9	7,3
45-54 jr	4,8	4,4	2,9	1,3	6,8	6,8	3,3	5,5	4,3
55-59 jr	10,3	4,0	3,6	19,0	4,6	2,1	11,4	4,2	3,2
60-65 jr	10,6	7,8	9,8	1,7	9,0	10,6	8,0	8,2	10,1
66-70 jr	1,7	19,7	0,5	9,0	5,5	0,0	4,2	15,0	0,5
Totaal	5,9	4,8	5,9	6,0	6,6	6,6	5,8	5,2	5,9

De gearceerde vlakken geven aan dat de score hoger is dan het totaal gemiddelde verzuimpercentage

Het ziekteverzuim in 2018 komt uit op 5,8 %. Het landelijk gemiddelde ziekteverzuimcijfer voor het onderwijs in het voorgaande jaar 2017 was 5,3 voor het OP en 5,5 voor het OOP. Het grote aantal zieken is in 2016 aanleiding geweest om een verzuimtraining voor teamleiders en directie in te zetten. Er is aandacht besteed aan het vroegtijdig signaleren en de bijbehorende gespreksvoering. Er zijn in 2016 aangepaste en heldere ziektemeldingsprocedures in werking gesteld. Het ziekteverzuim is in 2017 gedaald ten opzichte van 2016. In 2018 is het ziekteverzuim weer gestegen naar 5,8 %. Het betreft voornamelijk langdurig verzuim. Het streven is om onder het landelijk gemiddelde uit te komen.

Hoofdstuk IV: Huisvesting

1. LO-zalen

In 2018 is gebruikgemaakt van de gymzalen van het Kalkwijck-complex. Het gebruik van de vier zalen kost jaarlijks ca. €120.000,-. Bij het leerlingenaantal van september 2018 kunnen alle lessen gegeven worden tijdens en in de contractueel vastgelegde tijden en ruimten. Dit legt wel beperkingen op in het lesrooster voor de overige vakken.

2. Onderhoud

Er is in 2018 uitvoering gegeven aan de werkzaamheden voortvloeiend uit het meer jaren onderhoudsplan (MJOP). Enkele vervangingen (schilderwerk en vloerbedekking) zijn verschoven naar een moment nadat het gebouw aan de Laan van de Sport 4 versterkt is. Buiten het MJOP om is een brandwerend scherm vervangen. Dit was niet gepland maar de brandweer heeft het scherm dat beschadigd was afgekeurd.

3. Locatie Van Heemskerckstraat/praktijkonderwijs

IV. a	Locatie van Heemskerckstraat: verhuizing Laan van de Sport 6	2018
-------	--	------

De verhuizing van het praktijkonderwijs naar de Laan van de Sport 6 heeft niet plaatsgevonden. Medio 2017 werd duidelijk dat versterken van het bestaand gebouw eigenlijk geen optie was doordat de kosten van nieuwbouw nauwelijks hoger zouden zijn dan voor verbouw. Er is in 2017 gezocht naar een mogelijkheid om de financiering van nieuwbouw mogelijk te maken. Eind 2017 was er een plan, dat in de loop van 2018 met alle betrokkenen is besproken en aansluitend werd het formele besluitvormingstraject doorlopen. In december 2018 is de financieringsaanvraag bij het ministerie ingediend en hopelijk komt in het voorjaar van 2019 de goedkeuring binnen en kan de aanbesteding uitgezet worden. Het definitieve ontwerp is intussen klaar.

Hoofdstuk V: Bedrijfsvoering

De uitgaven voor de totale exploitatiekosten inclusief personeel, worden bekostigd uit de rijksbijdragen personeel en materieel, overige OCW vergoedingen, overige overheidsinkomsten en overige bijdragen en vergoedingen.

Hoofdstuk VI: ICT

VI.a	Stimuleren Bring Your Own Device (BYOD)	
------	---	--

Ook in 2018 is ingezet op de ontwikkeling van 'Bring Your Own Device'. Er is aan de ouders van leerjaar 1 een voorlichting gegeven over de aanschaf van een device voor hun zoon of dochter. De voorlichting werd gegeven in samenwerking met Campusshop. Steeds meer leerlingen brengen een eigen device mee naar school.

Zo lang nog niet iedere leerling de beschikking heeft over een eigen device dat hij/zij mee kan brengen naar school, kunnen docenten gebruikmaken van klassensets iPads die uitgeleend worden vanuit een daarvoor ingerichte ruimte op de eerste verdieping. Het beheer van de iPads is in handen van twee vrijwilligers en het onderhoud en de kleine reparaties worden uitgevoerd door de afdeling ICT.

In 2018 zijn we verder gegaan op de ingeslagen weg en is het BYOD-principe gestimuleerd. Campusshop biedt daarvoor aanbiedingen aan ouders waarbij ditmaal vooral ingezet is op een aantrekkelijke verzekering en technische ondersteuning. De ICT-afdeling op school repareert immers de devices die eigendom zijn van de leerlingen niet.

Er is door de afdeling ICT uitgegeven volgens de begroting, met uitzondering van de aanschaf van 102 computers voor de locatie Rehoboth. Omdat het systeem en de hardware van CSG Rehoboth niet compatible zijn met het systeem van het dr. Aletta Jacobs College is besloten om de computers niet over te nemen van CSG.

In 2018 zijn de nodige maatregelen genomen in verband met de invoering van de AVG en in het kader van de wet bescherming persoonsgegevens. Er is een kleine werkgroep dataveiligheid geformeerd waarin ook een systeembeheerder participeert en adviseert.

Hoofdstuk VII: Wet bescherming persoonsgegevens en AVG

In 2018 is er maandelijks overleg geweest van de werkgroep dataveiligheid bestaande uit de (interne) functionaris gegevensbescherming, een systeembeheerder en de bestuurder/algemeen directeur. Deze werkgroep heeft zich o.a. gericht op bewustwording onder de medewerkers, het verzamelen van gegevens over autorisatie, de gebruikte softwarepakketten waarin gegevens van leerlingen of medewerkers een rol spelen, het screenen en inrichten van de computersystemen en netwerken met het oog op de nieuwe wetgeving.

Er zijn medewerkers van de school op cursus geweest dat gericht is op de nieuwe wetgeving. Met het oog op de uitwisseling van gegevens met andere scholen (bijv. voor speciaal onderwijs) zijn een teamleider en het directielid, dat de portefeuille ondersteuning heeft, naar een speciale scholingsbijeenkomst geweest en een ander directielid is met de (interne) functionaris gegevensbescherming naar een training voor leidinggevenden met het oog op dit onderwerp geweest.

In school zijn er aanpassingen gedaan in het softwarepakket Magister met het oog op het portretrecht en er wordt gewerkt aan andere wijzigingen die noodzakelijk zijn naar aanleiding van de veranderende wetgeving. Er is een beleidsplan en intussen is er een externe functionaris gegevensbescherming benoemd. De procedure voor het registreren, melden en afhandelen van datalekken is al in 2017 in werking gegaan. Eind januari 2019 zijn alle medewerkers van het dr. Aletta Jacobs College op scholing geweest m.b.t. dataveiligheid. De komende jaren zullen we de procedures verder aanpassen zodat het in lijn is met de AVG. De school heeft daarbij ondersteuning ingekocht bij Brin/Your Servicenet en vraagt de nieuwe externe functionaris gegevensbescherming toezicht te houden op de voortgang en om gevraagd en ongevraagd te adviseren.

Intussen is ook het systeem Zivver aangeschaft om als extra beveiliging voor het mailverkeer in te zetten. De medewerkers ontvangen ook daarvoor een online training.

Er is in 2018 geen datalek gemeld bij de autoriteit persoonsgegevens.

Hoofdstuk VIII: Risico-inventarisatie

Er heeft een risico-inventarisatie plaatsgevonden waaraan naast de bestuurder en de leden van de raad van toezicht ook dhr. Vriesen, registeraccountant van de Hofsteenge en Zeeman Groep heeft deelgenomen. De uitkomsten van de inventarisatie zijn weergegeven in onderstaand overzicht. De thema's zijn ingebracht door alle deelnemers. In een bijeenkomst hebben alle deelnemers bepaald hoe groot zij de kans achten dat het risico zich voordoet en vervolgens hebben alle deelnemers ingeschat hoe hoog het bedrag is dat er mee gemoeid is wanneer het risico zich voordoet.

Risico-inventarisatie dr. Aletta Jacobscollege 6 februari 2017

	PROCES	Risico	Kans	Financiële bandbreedte	Incidenteel/ Structureel
1.	Brede school met een breed aanbod		D	C	I
2.	Leerlingenaantal versus breed aanbod		D	C	I
3.	Onderwijsopbrengsten		C/D	B	I
4.	Samen (werken, wonen, gaan) met Rehoboth		C	D	I
5.	Leerlingen met extra ondersteuningsbehoefte		D	C	S/I
6.	Reserves/Eigen Vermogen van de school		D	A	I
7.	Onvoorspelbaarheid van het overheidsbeleid		D	D	S
8.	Aanbod kwalitatief goed onderwijzend personeel		D	B	S
9.	Aanbod kwalitatief goed ondersteunend personeel		C	A	S
10.	Kleine school met beperkte staf		D	B/C	S
11.	Kwaliteit ICT voorzieningen		D	C	S
12.	Dataveiligheid		D/E	A/B	I
13.	Bepalen schoolkeuze door leerlingen en ouders/imago		D	C	S
14.	Aantrekkingskracht van de stad Groningen		B	A	S
15.	Relatie met de (nieuwe gemeente)		B	A	I
16.	Aardbevingen/versterkingen		C	D	I
17.	Onderhoud gebouwen		D	B	I

Kansen		
A	zeer klein	0% < 20%
B	klein	20% < 40%
C	gemiddeld	40% < 60%
D	groot	60% < 80%
E	zeer groot	80% < 100%

Financiële bandbreedte		
A	zeer klein	<50.000
B	klein	50.000-100.000
C	gemiddeld	100.000-500.000
D	groot	500.000-1.000.000
E	zeer groot	>1.000.000

Als het samengaan met CSG Rehoboth en de versterking met alle risico's en consequenties hebben plaatsgevonden is dat een logisch moment om opnieuw een risico-inventarisatie te doen op de nieuwe situatie.

Sedert een aantal jaren gaan we bij het opstellen van de begroting en de meerjarenraming al uit van een minimale taakstellend exploitatieresultaat ten behoeve van versterking van het eigen vermogen/reserves. Door de resultaten van de afgelopen jaren is de reserve aanzienlijk verbeterd. Het blijft verstandig ook in het licht van de huisvestingsvraagstukken die er liggen in verband met versterking in te zetten op een hogere reserve.

De eerste plannen voor een nieuw bekostigingsmodel zijn voor het dr. Aletta Jacobs College zeer ongunstig. De rekentool geeft een teruggang in bekostiging aan van 3,6%. Daarnaast lijkt ook het model voor de nieuwe bekostiging voor lwoo en pro ongunstig uit te vallen voor het dr. Aletta Jacobs College. Naar verwachting is er direct na de zomer een definitief voorstel nieuwe bekostiging voor het voortgezet onderwijs. Ook het definitieve voorstel bekostiging lwoo en pro wordt rond die tijd verwacht.

Hoofdstuk IX: Het sectorakkoord vo

In 2014 sloten het kabinet en de VO-raad het sectorakkoord 2014-2017 "Klaar voor de toekomst! Samen werken aan kwaliteit". Er is sindsdien veel gebeurd en gerealiseerd. En daarom hebben het kabinet en de VO-raad besloten het sectorakkoord te actualiseren. De zeven ambities die in 2014 werden geformuleerd bleven onverminderd gelden.

De ambities zijn hieronder opgenomen en voor het dr. Aletta Jacobs College is bij elke ambitie aangegeven wat de resultaten zijn.

Ambitie 1: uitdagend onderwijs voor elke leerling

Alle leerlingen worden - via vormen van onderwijs op maat – uitgedaagd in het onderwijs.

Uit de tevredenheidsonderzoeken onder de leerlingen blijkt dat leerlingen nog wel meer uitgedaagd willen worden. Het afgelopen schooljaar hebben 0 leerlingen een vak op een hoger niveau afgesloten en heeft 1 leerlingen een vak eerder afgesloten. Daarnaast waren er 13 leerlingen, waarvan 4 havo leerlingen en 9 vwo leerlingen, die hun diploma gehaald hebben met een extra vak. Er waren 5 havo leerlingen en 28 vwo leerlingen met een dubbelprofiel. In het vmbo werd soms op een hoger niveau lesgegeven en getoetst.

Het landelijk percentage zittenblijvers is in 2020 gedaald van 5,8% tot 3,8%

Het percentage zittenblijvers op het dr. Aletta Jacobs college was in 2018: 6,4%. Dit is een punt van aandacht dat in het vormgeven van het gepersonaliseerde leren/flexibel leren meegewogen moet worden.

Per 2020 zit geen enkel kind langer dan drie maanden thuis zonder een vorm van passend onderwijs tenzij de leerling is vrijgesteld van leerplicht.

Eind 2018 had het dr. Aletta Jacobs College 7 thuiszitters. Dit is minder dan in 2017, maar nog altijd 7 te veel. Er blijkt te weinig ruimte bij het speciaal onderwijs te zijn waardoor het soms lang duurt voordat een leerling naar de passende vorm van onderwijs kan doorstromen. De school, het samenwerkingsverband en de gemeente beschrijven het geleerde uit eerdere casussen nu in stappenplannen, waardoor de zoektochten uit het verleden niet steeds opnieuw doorlopen hoeven worden. Dit leidt tot verbetering. Ook de invoering van de tussenvoorziening Goud voor Jou in Hoogezand heeft het aantal thuiszitters verminderd. Dat is prima, maar het aantal leerlingen dat gebruikmaakte van deze voorziening deed dat gemiddeld vrij lang en volledig. De opzet was ook om leerlingen zo veel mogelijk wel in reguliere setting de les te laten bezoeken en daarom is de tussenvoorziening nu in het schoolgebouw ondergebracht en wordt de expertise vanuit het speciaal

onderwijs nu meer preventief ingezet in de lessituaties. In 2019 zijn er plannen voor verschillende trajectklassen, feitelijk nog meer maatwerk, om zo nog meer leerlingen een passende vorm van onderwijs te kunnen bieden.

Ambitie 2: Eigentijdse voorzieningen

Het dr. Aletta Jacobs College heeft twee gebouwen. Er is een gebouw voor het praktijkonderwijs dat een paar jaar geleden gerenoveerd is en daarmee het onderwijs faciliteert. In dit gebouw zijn redelijke mogelijkheden om gebruik te maken van ICT en moderne media. Een deel van de praktijkvakken vinden plaats op de andere locatie van het dr. Aletta Jacobs College, omdat de faciliteiten daar beter en up-to-date zijn. Door de nieuwbouw van de locatie praktijkonderwijs aan de Laan van de Sport 6 zullen de voorzieningen modern en toekomstbestendig zijn en kan er door het praktijkonderwijs optimaal gebruik gemaakt worden van de faciliteiten die beide schoolgebouwen bieden.

Het gebouw aan de Laan van de Sport 4 is 11 jaar oud en is gebouwd met het oog op onderwijsvernieuwing waarbij er minder klassikaal gewerkt wordt en meer zelfstandig door leerlingen of groepjes leerlingen. De school is opgebouwd in deelscholen met steeds een eigen teamkamer en teamleiderskamer centraal in de deelschool. Dit betekent dat de school ook na 11 jaar beschikt over eigentijdse voorzieningen, ook omdat het WiFi-netwerk is berekend op de toekomst. Er zijn intussen nauwelijks problemen met verbindingen en het systeem lijkt ook het BYOD-systeem goed te faciliteren. Daarnaast zijn er ca. 100 leen iPads beschikbaar voor leerlingen die geen eigen device meebrengen en er zijn 2 goed geoutilleerde computerlokalen die volledig ingericht zijn om digitaal toetsen en examineren te faciliteren. Door het versterken van het huidige pand zal de huisvesting mogelijk enerzijds iets minder goed faciliterend worden (door versterking soms functieverlies), maar anderzijds biedt het toekomstpakket mogelijkheden om aanpassingen in het gebouw te doen die het onderwijs van de toekomst juist beter faciliteren. We zien dat zeker als een kans die is ontstaan door het aardbevingsdossier.

Ambitie 3: Brede vorming voor alle leerlingen

Het dr. Aletta Jacobs College is actief bezig met de ontwikkeling van het curriculum. Naast kwalificatie zijn immers ook socialisatie en persoonsvorming belangrijk. In het strategisch beleidsplan 2015-2019 zijn hiervoor duidelijke doelen opgenomen en intussen wordt gewerkt aan de nieuwe schoolbrede onderwijsvisie waarin maatwerk en flexibel onderwijs belangrijke begrippen zijn. Er zijn de afgelopen vier jaren in bijna alle teams op dit vlak proeftuinen georganiseerd en geleidelijke ontwikkelingen geweest. Havo/vwo bovenbouw heeft op dit vlak nog meer ontwikkeling nodig.

De leerlingen van het dr. Aletta Jacobs College stromen goed voorbereid naar het vervolgonderwijs door. Dat blijkt uit de gegevens in Vensters voor Verantwoording en ook uit het Nationaal Cohortonderzoek. De oud Aletta leerlingen switchen minder of even vaak als landelijk gemiddeld en zij hebben evenveel succes als landelijk gemiddeld of meer succes dan landelijk gemiddeld in het vervolgonderwijs. De leerlingen werken allemaal met een (digitaal) portfoliosysteem in het kader van LOB. Er zijn in 2018 31 Plusdocumenten uitgereikt.

Het dr. Aletta Jacobs College heeft een scala aan activiteiten en mogelijkheden die gericht zijn op de ontwikkeling van burgerschap. De gemeente Midden-Groningen geeft jaarlijks subsidie voor een verplichte maatschappelijke stage van alle leerlingen. Dit is tot stand gekomen na de afschaffing van de landelijke bekostiging van de maatschappelijke stage.

Ambitie 4: partnerschap in de regio

Het dr. Aletta Jacobs College werkt actief samen met alle vo en mbo besturen in de provincie Groningen verenigd in het platform vo-mbo. De hoofdgave binnen dit platform is herontwerp van het onderwijs in de provincie met als doel bereikbaar onderwijs aanbod voor iedere leerling in het krimpgebied. Er zijn in dit platform ook afspraken gemaakt ten aanzien van RPO's en logische overlegtafels in de verschillende regio's. Andere onderwerpen die daar aan bod komen zijn techniekonderwijs, entree-onderwijs, loopbaanoriëntatie en er zijn ook basale afspraken gemaakt over mobiliteit.

Ambitie 5: Scholen als lerende organisatie

In 2017 is de Opleidingsschool Ommelanden opgericht. In dit samenwerkingsverband werken de vo scholen Dollard College, Eemsdeltacollege, Ubbo Emmius en dr. Aletta Jacobs College samen met de UCLO van de Rijksuniversiteit Groningen, de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden en Hanze Instituut voor Sport aan de opleiding van nieuwe docenten in de scholen. Er is in 2018 subsidie toegekend aan dit initiatief en het ligt in de bedoeling om ook een aanbod voor zittende docenten te maken. Er is nog geen begeleidingsprogramma voor startende schoolleiders. De ontwikkeling van een dergelijk programma is wel gewenst. In 2018 en ook al vele jaren daarvoor hebben alle startende leraren een begeleidingsprogramma (inductie) gevolgd.

Het dr. Aletta Jacobs College streeft er naar alle lessen door bevoegde medewerkers te laten verzorgen. In 2018 was er geen onbevoegd personeel in vaste dienst van het dr. Aletta Jacobs College. Er zijn een aantal onbevoegde docenten in dienst geweest t.b.v. vervanging, die inmiddels uit dienst zijn. Tien onbevoegde docenten met reguliere uren zijn studierend en hebben een tijdelijk dienstverband. Er zijn met hen bindende afspraken gemaakt over de termijn waarbinnen zij bevoegd moeten zijn. Tevens zijn er twee onder bevoegde docenten, beiden zijn studierend.

We verwachten van alle teamleiders en directeurs dat zij een schoolleidersopleiding hebben afgerond of gaan afronden. Hier zijn ook afspraken met de betrokkenen over gemaakt.

Ambitie 6: Toekomstbestendigheid organiseren: koppeling van onderwijs- en personeelsontwikkeling
In 2018 heeft het dr. Aletta Jacobs College een beleid SHRM gemaakt gericht op de onderwijskundige doelen en de benodigde professionele ontwikkeling. Ook zijn er een aantal kleine maatregelen genomen die de duurzame inzetbaarheid van leraren en schoolleiders zouden kunnen vergroten. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om de invoering van een fitness-plan.

Ambitie 7: nieuwe verhoudingen in verantwoording en toezicht

Ieder jaar wordt Vensters voor Verantwoording door de school gevuld en geactualiseerd. Er wordt jaarlijks nadrukkelijk gecheckt of de school de Code Goed Bestuur naleeft.

Jaarlijks is er tweemaal contact tussen de MR en de raad van toezicht. Eenmaal in aanwezigheid van het bestuur en eenmaal zonder het bestuur.

In 2017 heeft de inspectie van het onderwijs de school bezocht in het kader van regulier schooltoezicht en heeft de kwaliteitszorg als voldoende beoordeeld. In 2018 was er één indicator op de opbrengstenkaart onder de norm. Het betrof het CE-cijfer gemiddelde van vwo. Er wordt door de betrokkenen hard aan gewerkt om deze indicator weer boven de norm te krijgen.

Hoofdstuk X: Financiën

1. Vorming van het eigen vermogen

Bij de aankoop van het pand (Laan van de Sport 4) in 2012 is vastgelegd hoe de vermogenspositie van de stichting dr. Aletta Jacobs College in ieder geval tot 2018 verbeterd zal worden. Er is een jaarlijks bedrag afgesproken dat op voorhand in de begroting wordt opgenomen om toe te voegen aan het eigen vermogen. Ook voor 2018 is in de begroting een taakstellend resultaat van € 275.000,- opgenomen. Het exploitatieresultaat 2018 is vastgesteld en afgerond op € 127.500,-. Voorgesteld wordt om dit resultaat toe te voegen aan de algemene reserve. Na toevoeging van dit resultaat bedraagt het saldo van de algemene reserve eind 2018 afgerond € 2.710.794,-.

Hoofdstuk XI: Financieel beheer en continuïteit

1. Algemeen financieel perspectief

In de meerjarenraming tot 2023 is een aantal financiële doelstellingen, in samenhang met de overige doelstellingen, geformuleerd. Met het resultaat over 2018 en de verkenning in de meerjarenraming tot 2023 blijkt het dr. Aletta Jacobs College in staat te zijn om haar financiële doelstellingen structureel waar te maken. Toch blijft alertheid op dit vlak een vast item in de dagelijkse bedrijfsvoering. Punten die veel aandacht vragen zijn onder andere de aardbevingsbestendigheid problematiek, de te verwachten krimp en de vereenvoudiging van de bekostiging. Daarnaast wordt met ingang van het schooljaar 2019-2020 vormgegeven aan de integratie met CSG Rehoboth.

Ook bij de samenstelling van de begroting 2019 (en de komende jaren in ieder geval tot 2023) is rekening gehouden met de doelstelling van versterking van het eigen vermogen (EV) tot minimale normen. Hiervoor wordt jaarlijks een taakstellend resultaat meegenomen in de begroting.

In een hiernavolgend schema geven wij een overzicht van de belangrijkste gerealiseerde verschillen per hoofdcategorie in de realisatie van 2018 ten opzichte van de realisatie in 2017. Ook geven wij in het overzicht aan of extern of intern een grote rol spelen op de uiteindelijke gerealiseerde bedragen.

	Realisatie 2018	Realisatie 2017	Vershil	Invloed	Toelichting
13. Rijksbijdragen OCW en Overige OCW	12.900	13.003	-103	extern	positief: aanpassing gpl (loonruimte) en overige tarieven. negatief: daling leerlingen en overheveling naar overige overheid
14. Overig overheid	1.983	1.587	396	extern	positief: overheveling lwoo leerlingen naar SWV negatief: minder leerlingen met ondersteuningsbehoefte
15. Overige Baten	232	243	-11	extern	vaak eenmalige bijdragen, kan per jaar verschillen
Totaal Baten	15.115	14.833	282		
16. Lonen, salaris en premies	10.020	9.887	133	intern intern	negatief: aanpassing salarisschalen en premieverhoging positief: lager aantal fte's
16. Personeel niet in loondienst incl diensten derden	372	556	-184	intern intern	positief: minder inzet extern personeel negatief: hogere vervangingskosten
16. Overige personele lasten	412	513	-101	intern intern	in 2017 stelpost opgenomen voor mogelijke cao verplichtingen in 2018 is dit teruggedraaid
16. Uitkering en doorberekening	-157	-184	27	intern	Kan per jaar verschillen
17. Afschrijvingen	872	944	-72	intern	Lagere investeringen, hogere vrijval afschrijvingen
18. Huisvestinglasten	936	722	214	intern	Extra Projectkosten Fusie en eigen kosten nieuwbouw pro
19. Administratie en beheer	576	571	5	intern	Groot aantal posten met vele plussen en minnen
19. Overige Schoolkosten	856	796	60	extern	Groot aantal posten, aantal Vavo leerlingen kan verschillen
19. Overige Lasten (OCW)	769	0	769		
21. Rentelasten	331	354	-23	intern	Wordt structureel per jaar lager
Totaal Lasten	14.987	14.159	828		
Resultaat 2018	128				
Resultaat 2017		674	-546		

In het bovenstaande schema zijn alleen de belangrijkste posten meegenomen. In de toelichting op de baten en lasten vindt u meer informatie over de financiële ontwikkeling in de diverse posten. De in het voorgaande schema opgenomen nummers in de eerste kolom verwijzen naar de betreffende paragraaf in de toelichting baten en lasten van de jaarrekening.

Het resultaat in 2018 bedraagt circa € 128.000,-. Een afname van € 546.000,- ten opzichte van 2017. De baten nemen toe met € 282.000,- en de lasten nemen toe met € 828.000,-.

Het veel lagere resultaat in 2018 wordt veroorzaakt door de afwaardering van de openstaande "Vordering op OCW" inzake de "Regeling onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging VO.

De rijksbijdrage personeel is afhankelijk van het aantal leerlingen en de zogenaamde GPL (Gemiddelde Personele Last). De GPL wordt jaarlijks aangepast. De belangrijkste wijziging is de jaarlijkse toekenning van de beschikbare loonruimte. In een periode van vier jaar worden de ondersteuningsbijdragen (lwoo) overgeheveld naar het samenwerkingsverband. De stijging van de post overige overheid is hiermee grotendeels verklaard.

De loonkosten stijgen door aanpassing van de loonschalen. Het inzetten van minder personeel heeft een verlagend effect op de totale loonkosten.

2. Treasury

Het dr. Aletta Jacobs College heeft een kredietfaciliteit van € 1.000.000,- bij het Ministerie van Financiën met goedkeuring van het Ministerie van Onderwijs. In 2018 is hier, net als in de voorgaande jaren, geen gebruik van gemaakt. De uitvoering van de begroting, de investeringsuitgaven en een mogelijke (gedeeltelijke) voorfinanciering van de nieuwbouw van pro en het aardbevingsbestendig maken van onze locatie aan de Laan van de Sport 4, leggen mogelijk tijdelijk wat extra druk op onze financiële middelen. De herfinanciering inzake Laan van de Sport 4 zal voor de oplevering plaatsvinden. We verwachten niet dat er in 2019 gebruik zal worden gemaakt van de kredietfaciliteit.

Met betrekking tot de normale bedrijfsvoering is het dr. Aletta Jacobs College qua financieel beheer in control. De informatievoorziening is dermate afgestemd op het onderwijs dat indien nodig er wordt bijgestuurd, zowel onderwijskundig als financieel.

In de dagelijkse praktijk blijkt nog altijd dat een brede school in Hoogezand met circa 1.422 leerlingen (2018-2019) en met de huidige verdeling van leerlingen over de verschillende onderwijssoorten steeds keuzes moet maken waarbij de kwaliteit van onderwijs in nauwe relatie moet staan met een sluitende exploitatie. Het aantal leerlingen neemt de komende jaren nog af. In de provincie zijn binnen het voortgezet onderwijs afspraken gemaakt over lokale samenwerking tussen verschillende scholen. Dit om een breed aanbod te kunnen blijven aanbieden. Voor het dr. Aletta Jacobs College betekent dit, dat met ingang van schooljaar 2019-2020 de integratie met CSG Rehoboth wordt gerealiseerd.

Daarnaast is het proces om te komen tot een vereenvoudiging van de bekostiging nog steeds vertraagd. Voor een aantal scholen, waaronder onze school, valt de vereenvoudiging nadelig tot zeer nadelig uit. Ook in 2018 is via diverse kanalen aandacht gevraagd voor deze situatie. Ook in 2019 zal dit, indien noodzakelijk wederom plaatsvinden. Waakzaamheid blijft ten allen tijden geboden, want met een voortdurende druk op de bekostiging is en blijft het moeilijk om een sluitende exploitatie te realiseren. De schaalgrootte van de school in relatie tot de breedte van het onderwijs geeft daarnaast een voortdurend spanningsveld.

Voor 2019 ligt er een sluitende begroting, welke door de begrotingseenheden zelf zijn uitgewerkt. De begrotingseenheden zijn taakstellend verantwoordelijk voor het realiseren van hun (deel)begroting.

De begroting 2019 sluit met een overschot van circa € 382.400,- (taakstellend: € 275.000,-). De uitkomsten van de 8 maandprognose 2018 staan aan de basis van de begroting 2019. In de prognose 2018 werd uitgegaan van een te verwachten resultaat van € 432.700,-. Dit was hoger dan het geraamde bedrag van € 298.600,-. Uiteindelijk werd een jaarresultaat van circa € 127.500,- gerealiseerd. Ten opzichte van het uiteindelijke resultaat in 2017 (€ 674.400) is dat circa € 546.900,- lager. Dit lagere resultaat is vooral veroorzaakt door de al eerder aangegeven afboeking van de post "Vordering op OCW".

3. P&C cyclus

Om de afstand tussen de financiële functie en de organisatie te verkleinen is er vanaf 2011 ingezet op een verdere inbedding van de P&C cyclus met stuurinformatie voor het onderwijs, waarbij het management verantwoordelijkheid draagt en neemt voor (bij)sturing. Ook in 2018 en 2019 is en

wordt de huidige systematiek doorgezet en wordt er conform de P&C cyclus gewerkt. Dit heeft mede het resultaat bepaald.

In 2018 is optimaal gebruikgemaakt van de beschikbare softwaresystemen voor HRM en de salaris en financiële administratie (AFAS). Het roosterbureau maakt gebruik van het roosterprogramma van Zermelo. De school/leerlingenadministratie maakt gebruik van Magister. De hiervoor genoemde systemen maken het mogelijk om alle administratieve en overige processen binnen de organisatie te integreren tot een geheel met actueel beschikbare informatie. De interne processen worden hierdoor beter beheersbaar en stuurinformatie is altijd actueel beschikbaar tegen lagere kosten.

Bovengenoemde processen moeten constant worden onderhouden. Het optimaliseren van de inzet van de informatiesystemen is een continue proces en zal dan ook in 2019 verder plaatsvinden. Verdere (bij)scholing van de betrokken medewerkers is continu noodzakelijk. Ook de problematiek van datalekken en de nieuwe privacywetgeving vergt een extra inspanning van het personeel.

Sinds 2011 wordt er integraal in de organisatie gewerkt overeenkomstig de algemeen gangbare P&C cyclus. De diverse gehanteerde rapportagemodellen in de organisatie zijn uniform.

In hoofdlijn betekent de P&C cyclus dat er op basis van het meerjarig beleidsplan beleidsdoelen vastgesteld zijn die direct vertaald worden in de begroting. Na het vaststellen van de begroting wordt periodiek getoetst, door voortgangsrapportages, of het beleid en de begroting nog op schema liggen, eventueel wordt er bijgestuurd.

Tot slot vindt na realisatie van de begroting verantwoording plaats, zowel over het gevoerde beleid als over de begroting bijvoorbeeld door middel van de jaarrekening.

Eén van de belangrijkste onderdelen van de cyclus is het inbedden van de dialoog binnen de organisatie gekoppeld aan een heldere bevoegdheid- en taakverdeling.

Naast helder beleid en helder geformuleerde doelstellingen is het nodig om de informatievoorziening af te stemmen op de informatiebehoefte van de organisatie.

Het periodiek verstrekken van stuurinformatie en voortgangsrapportages afgestemd op de begrotingseenheden is daarbij een eerste vereiste.

De volgende rapportages worden o.a. verstrekt:

- Maandrapportages voor personeelskosten per begrotingseenheid, realisatie versus begroot;
- Een 4-maands voortgangsrapportage als input voor het (personeels-) beleid van het nieuwe schooljaar en voor bijsturing van het lopende jaar;
- Een 8-maands voortgangsrapportage als input voor de nieuwe begroting en ter bijsturing van het lopende jaar;
- Maandelijks uitputtingsrapportage voor de verschillende budgethouders.

3. Exploitatierekening 2018

De exploitatierekening 2018 sluit met een exploitatieoverschot van afgerond € 127.509- en is als volgt gespecificeerd:

bedragen x € 1.000	Exploitatie	Begroting	Exploitatie
	2018	2018	2017

Baten			
Rijksbijdragen	12.899	12.535	13.003
Overig Overheid	1.983	1.467	1.587
Overige baten	232	207	243
Totale baten	15.114	14.209	14.833

Lasten			
Personele lasten	10.647	10.362	10.773
Afschrijvingslasten	872	936	944
Huisvestingslasten	936	760	722
Overige Lasten	1.431	1.520	1.366
Totale lasten	13.886	13.578	13.805

Financiële baten en lasten	-331	-332	-354
-----------------------------------	-------------	-------------	-------------

Exploitatie resultaat 2018	897	299	674
-----------------------------------	------------	------------	------------

Afwaardering vordering OCW	-769	0	0
-----------------------------------	-------------	----------	----------

Eindresultaat 2018	128	299	674
---------------------------	------------	------------	------------

Toelichting baten

De stijging van de baten in 2018 ten opzichte van 2017 is vooral het gevolg van hogere inkomsten vanuit het rijk. Dit komt vooral door de jaarlijkse toegekende loonruimte door het ministerie van OCW. In de begroting wordt geen rekening gehouden met de hiervoor genoemde extra loonruimte. Hiertegenover staat dat in de begroting ook geen rekening wordt gehouden met eventuele aanpassing van de salarisschalen in 2018.

Onder overige overheid is naast de jaarlijkse bijdrage in de huisvestingskosten van de gemeente Midden-Groningen ook de jaarlijkse uitkering van het samenwerkingsverband opgenomen. Deze uitkering stijgt nog door overheveling van de gelden die de school thans nog als lwoo-gelden rechtstreeks ontvangt van het ministerie. Uiterlijk 2019 is de overgang voltooid. De verschuiving van deze middelen heeft een daling van de rechtstreeks te ontvangen Rijksbijdrage tot gevolg. De vaststelling en toekenning van de rijksbijdragen personeel en materieel plus de meeste overige

bijdragen van het ministerie van OCW zijn afhankelijk van het leerlingenaantal. De te verwachten daling van het aantal leerlingen geeft een drukkend effect op diverse vergoedingen. Deze eventuele daling gaat echter eerst in per 1 januari 2019. De overige baten vallen hoger uit door incidentele inkomsten maar zijn wel van invloed op het uiteindelijk exploitatieresultaat. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de toelichting in de jaarrekening.

Toelichting lasten

De totale personele kosten in 2018 wijken af ten opzichte van de begroting 2018 en de jaarrekening 2017. Het voordeel van de vermindering van het aantal werkzame fte's met ingang van schooljaar 2017-2018 en inzet van meer eigen personeel in plaats van uitzendkrachten wordt deels teniet gedaan door o.a. de salarisverhogingen. In 2018 is minder geïnvesteerd dan geraamd en is er sprake van vrijval wegens volledig afschrijving. De afschrijvingslasten vallen in 2018 circa € 72.000 lager uit ten opzichte van het jaar 2017. De huisvestingslasten vallen hoger uit en de overige lasten lager ten opzichte van de realisatie in 2017. In de jaarrekening worden de verschillen nader toegelicht.

Onder overige lasten is dit jaar opgenomen de afwaardering van de "Vordering op OCW". Deze vordering is ontstaan door invoering van de regeling vereenvoudiging bekostiging personeel. De financiering tot de wijziging was gebaseerd op een schooljaar en na de wijziging op basis van een kalenderjaar. Met ingang van 2023 komt deze regeling te vervallen. Er is besloten om deze post volledig af te boeken en op nihil vast te stellen. Het totaal afgeboekte bedrag is circa € 769.000,-. In het bovenstaande overzicht is dit bedrag opgenomen op de regel Afwaardering vordering OCW.

5. Financiële positie

Allereerst geven wij hieronder de verkorte balans weer. Uit de balans zijn kengetallen te berekenen die de financiële positie op balansdatum weergeven.

Verkorte balans

Verkorte Balans per 31 december 2018 (x 1.000)

Activa	2018	2017	Passiva	2018	2017
Materiële Vaste Activa	15.940	16.517	Eigen Vermogen	2.711	2.583
Financiële Vaste Activa	-	-	Voorzieningen	484	398
Vlottende activa	2.337	1.941	Vreemd Verm. Lang	12.757	13.389
			Vreemd Verm. Kort	2.325	2.088
	18.277	18.458		18.277	18.458

Kengetallen

Sinds 2008 berust het financiële toezicht op het onderwijs bij de Inspectie van het Onderwijs. Een van de onderdelen van dat financiële toezicht is het zogenaamde toezicht op de financiële continuïteit: de vraag of een schoolbestuur financieel gezond is en op korte en langere termijn aan haar financiële verplichtingen kan voldoen.

De kengetallen zijn nadrukkelijk geen normen waaraan een schoolbestuur moet voldoen. Het onderschrijden van een norm leidt niet automatisch tot aangepast financieel toezicht. Een eventuele aanpassing van het financieel toezicht vindt plaats na een uitvoeriger onderzoek waarbij veel meer

aspecten in ogenschouw worden genomen. De in de tabel opgenomen norm is dan ook een signaleringswaarde.

Financiële indicatoren							
	Norm	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Vermogensbeheer							
Solvabiliteit	>30%	17,5%	16,2%	11,9%	9,7%	7,5%	5,8%
Normalisatie solvabiliteit 2	>30%	54,2%	53,7%	42,8%	28,7%	30,2%	24,0%
Liquiditeit	>75%	100,5%	92,9%	55,5%	63,3%	87,9%	86,7%
Budgetbeheer							
Huisvestingsratio	<10%	10,1%	9,5%	8,8%	9,6%	9,3%	8,9%
Rentabiliteit	>1%	0,8%	4,5%	1,8%	2,1%	2,1%	1,9%
Weerstandsvormogen	>5%	17,9%	17%	13,3%	12,1%	10,4%	8,1%

De financiële indicatoren zijn ingedeeld in twee groepen: vermogensbeheer en budgetbeheer. Vermogensbeheer zegt iets over de kwaliteit van het financieel beleid en beheer. Het budgetbeheer zegt iets over de kwaliteit van de feitelijke financiële positie.

5.1 Solvabiliteit (eigen vermogen/totaal vermogen)

Onder solvabiliteit verstaan wij de mate waarin een organisatie in staat is om op langere termijn aan haar verplichtingen te voldoen. De verhoudingsgetallen en de absolute getallen hier zeggen dus iets over de overlevingskansen van onze organisatie op de langere termijn.

De solvabiliteit wordt verkregen door de verhouding: $(\text{eigen vermogen} + \text{voorzieningen}) / \text{totaal vermogen} * 100\%$. Ook in de komende jaren is in de begroting een taakstellend resultaat opgenomen. Dit heeft een jaarlijks licht stijgend solvabiliteitspercentage tot gevolg. De groei in 2018 is afgeremd door de afwaardering van de "Vordering op OCW".

5.2 Solvabiliteit genormaliseerd (eigen vermogen + voorzieningen/totale passiva minus financiering schatkist 1):

Het dr. Aletta Jacobs College is van mening dat het kengetal solvabiliteit als norm en vergelijkingsgetal met andere scholen in een aantal gevallen niet meer voldoet. De huidige situatie in onderwijsland is dat, door decentralisatie van de huisvesting steeds meer scholen eigenaar worden van de schoolgebouwen inclusief bijbehorende financiering. Naast een forse stijging van de materiële activa is er ook een forse stijging van de langlopende schulden als gevolg van de (her-) financieringsoperatie met betrekking tot de huisvesting. Dit beïnvloedt met name de solvabiliteit in grote mate.

De solvabiliteit geeft in deze aan, in welke verhouding de bezittingen zijn gefinancierd, met eigen of met vreemd vermogen.

Een solvabiliteit vanaf 30% ligt boven de signaleringswaarde en dan kunnen we spreken van een gezonde solvabiliteit.

5.3 Liquiditeit (vlottende activa / kortlopende schulden)

*Onder liquiditeit verstaan wij de mate waarin onze organisatie in staat is, op korte termijn aan haar verplichtingen te voldoen. De liquiditeit wordt verkregen door de verhouding: vlottende activa / kortlopende schulden * 100%.*

De liquiditeitsratio van het dr. Aletta Jacobs College stijgt van 92,2% in 2017 naar 100,5% in 2018. Dit vooral als gevolg van de sterke toename van de liquide middelen ten opzichte van 2017. De ratio voldoet ruim aan de signaleringswaarde.

5.4 Huisvestingsratio (huisvestingslasten + afschrijvingen G+T/totale lasten)

Deze ratio geeft aan welk deel van de totale lasten is besteed aan lasten voor de huisvesting plus afschrijvingen voor gebouwen en terreinen. Met een percentage van 10,1% wordt voldaan aan de signaleringswaarde.

5.5 Rentabiliteit (exploitatie resultaat / totale baten)

De rentabiliteit drukt het exploitatieresultaat van de school uit. Een rentabiliteit dat tussen de 1% en 2% ligt is voor een onderwijsinstelling als gezond aan te merken.

De rentabiliteit in 2018 is 0,8% en in 2017 was dit 4,5%. Het dr. Aletta Jacobs College streeft naar een rentabiliteit van minimaal 2%. In de begroting wordt ook altijd een taakstellend resultaat opgenomen. In 2018 is er sprake van een fors lagere resultaat. Dit komt vooral de afboeking van de "Vordering op OCW". Voor de komende jaren gaan we uit van continuering van een taakstellend resultaat conform voorgaande jaren.

5.6 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is het eigen vermogen, uitgedrukt in een percentage van alle baten in een jaar, inclusief de financiële baten en exclusief de buitengewone baten. Het eigen vermogen van het dr. Aletta Jacobs College bestaat uit algemene reserves. De algemene reserve is vooral bedoeld voor het afdekken van (toekomstige) risico's in de financiële bedrijfsvoering en als financieringsbron voor nieuwe activiteiten en investeringen.

Het weerstandsvermogen van het dr. Aletta Jacobs College ligt met 17,9 % boven het signaleringsniveau en ligt binnen het door ons gewenste niveau van 15% tot 20%. Een verdere verbetering van de financiële positie in de komende tijd is uitgangspunt van het financieel beleid.

De financiële positie van het dr. Aletta Jacobs College moet versterkt worden door:

- Structurele en substantiële exploitatieoverschotten;
- Een verantwoord investeringsbeleid en een strakke cashflow sturing;
- Exploitatie meevallers worden niet anders aangewend dan voor vermogensversterking;
- Het kostenbewustzijn en betrokkenheid van de organisatie verder versterken;
- Voordelen uit de business case herfinanciering worden aangewend voor de versterking van het eigen vermogen en (daarmee) de liquiditeitspositie;

Het dr. Aletta Jacobs College heeft in 2012 het pand aan de Laan van de Sport 4 van de gemeente Midden-Groningen overgenomen. Doorrekening van de business case geeft een substantieel en

structureel voordeel over de looptijd tot 2043. Dit geeft een sterke impuls aan de versterking van de financiële positie, zowel voor de vermogenspositie als voor de liquiditeitspositie van de school.

De conclusie is dat de druk op de toekomstige begroting en exploitatie voortdurende aandacht zal blijven vragen. Naast de krimp moet ook rekening gehouden worden met het aardbevingsbestendig maken en nieuwbouw van de locatie Laan van de Sport 6. Blijvend aandacht voor een strak financieel beheer is de komende jaren noodzakelijk.

De bedrijfsvoering is in control door gebruik te maken van specifieke beheersmaatregelen, zoals het inrichten van een professionele begrotings- en jaarrekening cyclus.

Deze begrotingscyclus maakt onderdeel uit van een gehele geïntegreerde P&C cyclus, waarbij er continu verbinding en balans is tussen beleid, begroten, monitoring en rapportage. In deze cyclus wordt waar nodig continu bijgestuurd.

Het dr. Aletta Jacobs College werkt met een meerjarenperspectief om inzicht te geven in de toekomstige financiële ruimte welke een positief beeld geeft.

6. Treasury

De liquiditeitspositie per 31 december 2018 is ten opzichte van ultimo 2017 fors gestegen. Dit is het gevolg van een hoger operationeel resultaat in 2018 dan in 2017. Daarnaast waren de uitgaven voor investeringen lager dan gemiddeld. Het in de jaarrekening opgenomen resultaat is aanzienlijk lager door de eenmalige afboeking van de vordering op OCenW.

Ter onderbouwing van de jaarlijkse investeringsruimte is een meerjarenraming ontwikkeld, op basis waarvan budgetten vrijgemaakt worden. Ook de komende jaren zal het dr. Aletta Jacobs College voorzichtig budgetten vrijspelen voor investeringen in onderwijsvernieuwing, en het waarmaken van de toegezegde onderwijskundige verbeteringen.

In 2018 was er extra aandacht voor de versterkingsoperatie in het kader van het aardbevingsbestendigheidsproject. De voorbereidingen zijn in volle gang. Vooralsnog wordt geen rekening gehouden met extra uitgaven voor de school. Medio 2018 is de situatie gewijzigd. Nieuw onderzoek zal plaatsvinden en mogelijk is een nieuwe aanpak te verwachten.

De meerjarenraming is een beleidsondersteunend instrument waarmee ook 'what if'-analyses gemaakt zullen worden.

Binnen het dr. Aletta Jacobs College is een treasury statuut vastgesteld dat voldoet aan de gestelde eisen van de regeling beleggen en belenen.

In 2012 is door het Ministerie van Financiën een kredietfaciliteit van € 1.000.000 verstrekt. Het beleid is er op gericht dat onder normale exploitatie omstandigheden, geen (structureel) gebruik wordt gemaakt van deze faciliteit. Tot en met het jaar 2018 is geen gebruikgemaakt van de kredietfaciliteit.

De verbouw en aardbevingsbestendige nieuwbouw van de locatie Laan van de Sport 6 kan leiden tot een tijdelijke gedeeltelijke voorfinanciering door het dr. Aletta Jacobs College. Daarnaast wordt er ook voor circa € 300.000,- door de school zelf geïnvesteerd.

Rekening houdende met de sterke verbetering van de liquide middelen wordt voor 2019 niet verwacht dat er gebruik zal worden gemaakt van de kredietfaciliteit.

Voor schoolreizen, excursies etc. wordt gebruikgemaakt van een rekening bij de ABN AMRO. Tevens wordt deze rekening gebruikt voor opname van contant geld. Het kasgeld wordt zo laag mogelijk gehouden.

7. Begroting 2019

tabel aangepast

	Jaarrekening	Begroting
(bedragen x € 1.000,-)	2018	2019

Baten		
Rijksbijdragen	12.899	12.755
Overige Overheid	1.983	1.733
Overige baten	232	147
Totale Baten	15.114	14.635

Lasten		
Personeel lasten	10.647	10.666
Afschrijvingslasten	872	883
Huisvestingslasten	936	768
Overige lasten	2.200	1.617
Totale Lasten	14.655	13.934

Financiële baten en lasten	-331	-319
-----------------------------------	-------------	-------------

Saldo Resultaat	128	382
------------------------	------------	------------

De afwaardering op de "Vordering op OCW" is opgenomen onder Overige lasten.

De intern gebruikte begrotingssystematiek legt steeds nadrukkelijker de budget verantwoordelijkheid neer daar waar het geld uitgegeven wordt. De begroting is ingedeeld in vijf begrotingseenheden: directie algemeen, directie havo/vwo, directie vmbo/pro, bedrijfsvoering en huisvesting/facilitair.

Elke begrotingseenheid heeft aangegeven met welke ambitie het 2019 wil ingaan en heeft dit vertaald in geld. Dit heeft uiteindelijk geleid tot de begroting 2019.

Heldere procedures, heldere rapportages en het voortdurend monitoren van de realisatie ten opzichte van de begroting zal leiden tot financiële beheersing en tot een hoger kostenbewustzijn in de organisatie van iedereen.

Ondanks de constante druk op de begroting maar rekening houdende met de prognoses in 2018 en een blijvende aandacht voor kostenbewustzijn en beheersing zijn we door het maken van beleidskeuzes in staat om een begroting te presenteren met een begroot resultaat van € 382.000,-.

7.1 Toelichting op de begroting 2019

Baten:

De rijksbijdragen nemen af door daling van het aantal leerlingen. In de vaststelling van de rijksbijdrage personeel is geen rekening gehouden met de nog toe te kennen loonruimte in 2019.

De rijksbijdrage daalt ook doordat het 4^e jaar de lwoo vergoeding rechtstreeks aan het samenwerkingsverband wordt uitgekeerd.

De overige OCW vergoedingen zijn in de meeste gevallen afhankelijk van het aantal leerlingen. Een daling van het leerlingenaantal geeft dan ook hier een lagere bijdrage.

De inkomsten van het samenwerkingsverband, opgenomen onder overig overheid waren in 2018 hoger dan verwacht. Dit kwam o.a. door een extra eenmalige uitkering. Het opgenomen bedrag onder begroting 2019 is gebaseerd op de eerste indicatie van het samenwerkingsverband. Dit bedrag zal in 2019 naar boven worden bijgesteld.

De overige baten zijn ten opzichte van 2018 lager doordat er in het jaar 2018 sprake is van een aantal incidentele baten.

Lasten:

De van het ministerie te ontvangen loonruimte, een toevoeging aan de personele rijksbijdrage, wordt doorgaans geheel of grotendeels gebruikt om loonstijgingen en eventuele andere financiële gevolgen voortvloeiend uit cao wijzigingen te bekostigen. In de begroting is hier nog geen rekening mee gehouden. Voor berekening van loonkosten 2019 is gebruikgemaakt van een rekentool binnen AFAS.

De personele lasten vallen iets hoger uit. Eventuele aanpassingen van de loonschalen is nog niet verwerkt. De keuze tussen werknemers in eigen dienst of externe inhuur is van invloed op de hoogte van de totale personele kosten. De vervangingskosten worden in de begroting genormeerd opgenomen.

De afschrijvingslasten worden vastgesteld op basis van het materiele vast activa register. Tevens wordt rekening gehouden met de afschrijvingslasten van de te verwachten investeringen in 2019.

De geraamde huisvestingslasten in 2019 worden vastgesteld conform de in de afgelopen jaren gehanteerde begrotingsnormen inclusief de jaarlijkse prijsverhoging. De rentelasten dalen structureel door de jaarlijkse aflossingen. Ten opzichte van 2018 zijn de overige lasten in 2019 aanzienlijk lager dan in 2018. Dit komt door de afwaardering van de "Vordering op OCenW".

CONTINUITEITSPARAGRAAF 2018

A1 Personele bezetting in FTE

2018	2019	2020	2021	2022
JR	BGR	MJR	MJR	MJR

Aantal leerlingen	1.459	1.422	1.402	1.382	1.362
-------------------	-------	-------	-------	-------	-------

Personele bezetting in fte:					
Bestuur/Management	3	3	3	3	3
Personeel primair proces	95	100	99	98	97
Ondersteunend personeel	35	35	33	33	33
TOTAAL	133	138	135	134	133

Toelichting ontwikkeling leerlingenaantal en personeelsbezetting

In de meerjarenraming 2018-2022 wordt rekening gehouden met een daling van het aantal leerlingen en van het aantal fte's. In het bovenstaande model is geen rekening gehouden met de integratie van CSG Rehoboth met ingang van 1 augustus 2019. In het bovenstaande overzicht wordt vanaf 2020 per jaar een daling van 20 leerlingen verwacht voor de periode 2020 t/m 2022. De daling van het onderwijzend personeel is evenredig aan de daling van het aantal leerlingen. Bij de jaarlijkse formatieplanning wordt altijd rekening gehouden met een flexibele schil om terugloop van het aantal fte's op te kunnen vangen.

BALANS

ACTIVA	2018	2019	2020	2021	2022
	JR	BGR	MJR	MJR	MJR

VASTE ACTIVA					
Immateriële Activa					
Materiele Vaste Activa	15.940	17.641	17.064	16.446	15.896
Financiële Vaste Activa					
TOTAAL VASTE ACTIVA	15.940	17.641	17.064	16.466	15.896

VLOTTENDE ACTIVA					
Voorraden					
Vorderingen	250	1.050	1.050	1.050	1.050
Effecten					
Liquide Middelen	2.087	1.105	1.436	1.736	1.987
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	2.337	2.155	2.486	2.786	3.037

TOTAAL ACTIVA	18.277	19.796	19.550	19.232	18.933
----------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

PASSIVA	2018	2019	2020	2021	2022
-	JR	BGR	MJR	MJR	MJR

EIGEN VERMOGEN					
Algemene Reserve	2.711	3.442	3.850	4.187	4.540
Bestemmingsreserves					
Overige Reserves/Fondsen					
TOTAAL EIGEN VERMOGEN	2.711	3.442	3.850	4.187	4.540

VOORZIENINGEN	485	440	465	490	515
----------------------	------------	------------	------------	------------	------------

LANGLOPENDE SCHULDEN	12.756	13.785	13.106	12.426	11.749
-----------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

KORTLOPENDE SCHULDEN	2.325	2.129	2.129	2.129	2.129
-----------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

TOTAAL PASSIVA	18.277	19.796	19.550	19.232	18.933
-----------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Toelichting

De bedragen opgenomen in kolom 2018 betreft de jaarrekening 2018. De bedragen opgenomen in de kolommen 2019 tot en met 2022 komen uit de meerjarenraming. De meerjarenramingen gaan uit van verwachtingen op het moment van samenstellen.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

BATEN	2018	2019	2020	2021	2022
	JR	BGR	MJR	MJR	MJR

Rijksbijdragen	12.900	12.755	13.867	13.734	13.601
Overig Overheidsbijdragen	1.982	1.733	1.795	1.788	1.781
Overige Baten	232	147	174	174	174
TOTAAL BATEN	15.114	14.635	15.836	15.696	15.556

BATEN	2018	2019	2020	2021	2022
	JR	BGR	MJR	MJR	MJR

Personeelslasten	10.647	10.666	11.814	11.780	11.665
Afschrijvingen	872	883	932	917	900
Huisvestingslasten	936	768	770	770	770
Overige materiele lasten	2.200	1.617	1.590	1.583	1.577
TOTAAL LASTEN	14.655	13.934	15.106	15.050	14.912

SALDO BATEN EN LASTEN	459	701	730	646	644
------------------------------	------------	------------	------------	------------	------------

SALDO FINANCIËLE BATEN EN LASTEN	-331	-319	-322	-311	-292
---	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	128	382	166	221	214
---	------------	------------	------------	------------	------------

SALDO BUITENGEWONE LASTEN EN BATEN	0	0	0	0	0
---	----------	----------	----------	----------	----------

SALDO EXPLOITATIE	128	382	408	337	353
--------------------------	------------	------------	------------	------------	------------

Toelichting

De bedragen opgenomen in kolom 2018 betreft de jaarrekening 2018. Onder jaar 2019 is de begroting 2019 opgenomen. De bedragen opgenomen in de kolommen 2020 tot en met 2022 komen uit de meerjarenraming. De meerjarenramingen gaan uit van verwachtingen op het moment van samenstellen. De komende jaren wordt in de jaarlijkse begroting, net als in voorgaande jaren, uitgegaan van een taakstellend resultaat. Het resultaat in 2018 is sterk negatief beïnvloedt door de eenmalige afwaardering van de vordering op het ministerie inzake vereenvoudiging van de bekostiging. Met ingang van 2019 wordt een normale bedrijfsvoering verwacht.

B1 Rapportage aanwezigheid en werking van interne risicobeheersingssysteem- en controlesysteem

In deze rapportage geeft het bestuur aan op welke wijze het interne risicobeheersingssysteem is ingericht en hoe dit in de praktijk functioneert. Daarbij wordt aangegeven welke resultaten zijn bereikt en welke aanpassingen eventueel worden doorgevoerd in de komende jaren. Zie voor nadere toelichting hoofdstuk VIII (Risico-inventarisatie).

B2 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

In deze rapportage geeft het bestuur aan voor welke risico's en onzekerheden zij zich in de komende jaren ziet geplaatst en op welke wijze zij passende maatregelen treft om aan deze risico's en onzekerheid het hoofd te bieden. Waar nodig en relevant wordt dit aangevuld met een cijfermatige toelichting. Zie voor nadere toelichting hoofdstuk VIII (Risico-inventarisatie).

B3 Rapportage toezichthoudend orgaan

De raad van toezicht geeft in de rapportage toezichthoudende orgaan, onderdeel van het jaarverslag, aan op welke wijze zij het bestuur ondersteunt en/of adviseert over de beleidsvraagstukken en de financiële problematiek. Zie voor het verslag van de raad van toezicht van het bestuursverslag.

XII. JAARREKENING 2018

1. Balans per 31 december 2018
(na resultaatbestemming)

	2018 €	2017 €
<u>Vaste activa</u>		
Materiële vaste activa	15.940.607	16.517.521
Financiële vaste activa	_____	_____
	15.940.607	16.517.521
<u>Vlottende activa</u>		
Vorderingen	250.305	1.066.905
Liquide middelen	2.086.359	874.072
	_____	_____
	2.336.664	1.940.977
Totaal Activa	<u>18.277.271</u>	<u>18.458.498</u>
<u>Eigen vermogen</u>	2.710.794	2.583.284
<u>Voorzieningen</u>	- 484.500	397.978
<u>Langlopende schulden</u>	12.756.668	13.388.751
<u>Kortlopende schulden</u>	2.325.309	2.088.485
Totaal Passiva	<u>18.277.271</u>	<u>18.458.498</u>

2. Staat van baten en lasten over 2018

	2018 €	Begroting 2018 €	2017 €
Baten			
Rijksbijdragen OCenW	12.899.172	12.535.300	13.003.135
Overige Overheidsbijdragen	1.982.569	1.467.800	1.587.220
Overige baten	232.207	206.500	243.082
Totaal baten	15.113.949	14.209.600	14.833.437
Lasten			
Personeelslasten	10.646.866	10.361.550	10.772.854
Afschrijvingen	872.479	936.000	944.285
Huisvestingslasten	935.617	759.500	721.817
Overige lasten	2.200.213	1.521.950	1.365.612
Totaal lasten	14.655.176	13.579.000	13.804.568
Saldo baten en lasten	458.773	630.600	1.028.869
Financiële baten en lasten	-331.263	-332.000	-354.443
Resultaat	127.509	298.600	674.426

3. Kasstroomoverzicht over 2018
(Kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode)

	2018 €	2017 €
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>		
Resultaat	ref. (2) 458.773	1.028.869
<u>Aanpassingen voor:</u>		
-Afschrijvingen	(4) 872.479	944.285
-Mutaties voorzieningen	(9) 86.522	93.613
	1.417.774	2.066.767
<u>Veranderingen in vlottende middelen</u>		
- Vorderingen	(5) 816.600	33.157
- Schulden	(11) 236.824	-297.056
	1.053.424	-263.899
<u>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</u>	2.471.198	1.802.868
Ontvangen interest	(21)	
Betaalde interest	(21) -331.263	-354.443
	-331.263	-354.443
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	2.139.935	1.448.425
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>		
Investerings in materiële vaste activa	(4) -295.566	-165.944
Desinvesteringen in materiële vaste activa		0
Desinvesteringen afschrijving vaste activa		0
Investerings in financiële vaste activa		0
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-295.566	-165.944
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>		
Nieuw opgenomen leningen	(10)	0
Aflossing langlopende leningen	(10) -632.082	-632.084
	-632.082	-632.084
<u>Mutatie liquide middelen</u>	1.212.287	650.397
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:		
	2018 €	2017 €
Stand per 1 januari	874.072	223.675
Mutatie boekjaar	1.212.287	650.397
Stand per 31 december	(6) 2.086.359	874.072

Onder "ref" is opgenomen de verwijzing naar de betreffende paragraaf in de toelichting balans en staat van baten en lasten.

Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten

1. Algemene toelichting

1.1 Activiteiten

De activiteiten van de instelling bestaan voornamelijk uit het verzorgen van voortgezet onderwijs in de gemeente Hoogezand-Sappemeer en haar directe omgeving.

De school is een brede scholengemeenschap voor Gymnasium, Atheneum, HAVO, VMBO en Praktijkonderwijs.

1.2 Stelselwijzigingen

In 2018 hebben zich geen stelselwijzigingen voorgedaan.

1.3 Consolidatie

In het jaar 2018 is er geen sprake van consolidatie.

1.4 Verbonden partijen.

In het verslagjaar is er sprake van één verbonden partij te weten het SWV – GO 20.02.

1.5 Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Kasstromen in vreemde valuta komen niet voor.

1.6 Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

2. Grondslagen voor waardering van activa en passiva

2.1 Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

2.2 Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de eventueel toegepaste stelselwijzigingen zoals opgenomen in paragraaf 1.2.

2.3 Materiele vaste activa

Bedrijfsgebouwen en -terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op de balansdatum worden verwacht. Voor een uiteenzetting ten einde vast te kunnen stellen of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar paragraaf 2.4.

Overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen. De vervaardigingsprijs bestaat uit de aanschaffingskosten van grond- en hulpstoffen en kosten die rechtstreeks toerekenbaar zijn aan de vervaardiging inclusief installatiekosten.

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

De kosten van groot onderhoud worden verwerkt als onderdeel van de boekwaarde van het betreffende materieel vast actief en afzonderlijk afgeschreven. Deze componentenmethode wordt toegepast vanaf het moment dat groot onderhoud wordt gepleegd.

2.4 Bijzondere waardevermeerderingen van vaste activa

Door de instelling wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermeerdering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld.

Op balansdatum 31 december 2018 is er geen sprake van bijzondere waardevermeerdering

2.5 Vorderingen

Overige Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

2.6. Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

2.7 Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves en/of fondsen. Hierin is levens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen.

2.8 Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Pensioenvoorziening

De instelling neemt deel aan een pensioenregeling.

De pensioenregeling is ondergebracht bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP). Voor het pensioengevende salarisgrondslag wordt een (middelloonregeling toegepast)

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen betaald door de instelling. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Voor bestaande verplichtingen (anders dan de te betalen premies) jegens de pensioenuitvoerder en/of werknemers wordt een voorziening opgenomen. Dit betreft een voorziening voor:

- de verplichting van de instelling tot het verrichten van extra betalingen of herstelpremies als gevolg van een lage dekkingsgraad van het pensioenfonds;
- extra pensioenaanspraken die voortvloeien uit door de instelling toegezegde toekomstige salarisverhogingen (bijvoorbeeld voortkomend uit CAO-afspraken) bij een eindloonregeling;
- onvoorwaardelijke nog niet gefinancierde indexaties;
- nadelen van individuele waardeoverdrachten die ten laste komen van de instelling.

Daarnaast neemt de instelling een vordering op voor:

- toegezegde restituties als gevolg van een hoge dekkingsgraad van het pensioenfonds;
- overrente of winstdeling die overeenkomstig de bepalingen in een verzekeringscontract beschikbaar komen voor de instelling;
- voordelen van individuele waardeoverdrachten die ten gunste komen van de instelling.

Deze pensioenvoorzieningen worden op basis van de beste schatting gewaardeerd. Hierbij is de verplichting gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen. Als disconteringsvoet voor de contantmaking is de marktrente van hoogwaardige ondernemingsobligaties genomen. Indien de periode waarover de uitgaven contant gemaakt worden niet lager is dan een jaar, is de verplichting niet tegen contante waarde opgenomen. Toevoegingen aan en vrijval van pensioenvoorzieningen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

De stichting heeft de toegezegde pensioenregeling bij het ABP in de jaarrekening verwerkt volgens de verplichtingenbenadering.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans en aantal opgebouwde dienstjaren. Er wordt gebruik gemaakt van de berekeningsmodel van VosAbb. Als discontopercentage wordt 2,5% gebruikt.

Voorziening spaarverlof

De Voorziening Spaarverlof wordt gevormd ter egalisatie van kosten van toekomstige verplichtingen uit hoofde van het op te nemen spaarverlof. De voorziening is mede gevormd aan de hand van de daarvoor in de CAO-VO vastgestelde tarieven per gespaard.

Voorziening Persoonlijk Budget

De Voorziening Persoonlijk Budget wordt opgenomen tegen de berekende loonkosten per uur per medewerker. Het in enig jaar gespaarde aantal uren moet uiterlijk opgenomen zijn in het vierde jaar. Deze regeling is aangepast. Met ingang van het jaar 2018 wordt het gespaarde aantal uren van enig jaar na vier jaar vastgeklikt tegen het dan geldend uurtarief. Daarnaast kan het worden ingezet voor kinderopvang. Het Onderwijs Ondersteunend Personeel heeft de mogelijkheid de jaarlijks toegekende uren te laten uitbetalen.

2.9 Kortlopende schulden

De kortlopende schulden betreffen schulden met een looptijd van korter dan èèn jaar. Deze worden, voorzover niet anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

3. Grondslagen voor bepaling van het resultaat

3.1 Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

3.2 Rijksbijdragen

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

3.3 Overige overheidsbijdragen en –subsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

3.4 Overige baten

Overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit baten uit verhuur, ouderbijdragen en overige baten.

3.5 Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

3.6 Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

Het dr. Aletta Jacobs College heeft de toegezegde pensioenregeling bij het bedrijfstakpensioenfonds verwerkt als zou sprake zijn van een toegezegde-bijdrageregeling. Voor toegezegde-bijdrageregeling betaalt de instelling op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfonds en verzekeringsmaatschappijen. Behalve de betaling van premies heeft de instelling geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregelingen. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

3.7 Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

4. Materiële vaste activa

De mutaties in de materiële vaste activa worden als volgt weergegeven:

	Gebouwen en terreinen €	Inventaris en apparatuur €	Totaal €
Stand per 1 januari 2018			
Aanschafwaarde	18.792.835	6.013.992	24.806.827
Afschrijvingen	-3.857.533	-4.431.773	-8.289.306
Boekwaarde 1 januari 2018	14.935.302	1.582.219	16.517.521
Mutaties 2018			
Investeringen	111.413	184.152	295.565
Desinvesteringen	0	0	0
Afschrijvingen	-546.002	-326.477	-872.479
Desinvesteringen (afschrijvingen)	0	0	0
Totaal mutaties 2017	-434.589	-142.325	-576.914
Stand per 31 december 2018			
Aanschafwaarde	18.904.248	6.198.144	25.102.392
Cumulatieve afschrijvingen	-4.403.535	-4.758.250	-9.161.785
Boekwaarde 31 december 2018	14.500.713	1.439.894	15.940.607

toelichting algemeen:

De vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs-of vervangingsprijs. Voor de opname onder investeringen wordt doorgaans een ondergrens gehanteerd van € 500,-.

In 2012 is het pand Laan van de Sport 4 volledig in eigendom verkregen. De totale overnamekosten bedragen € 16.133.277,-. De financiering is ondergebracht bij het ministerie van financiën (Schatkistbankieren). De afschrijvingsperiode is 30,75 jaar. In het onder "Pand Laan van de Sport 4" opgenomen investeringsbedrag is een bedrag van € 3.000.000,- opgenomen voor grond en terreinen. Hierop wordt niet afgeschreven.

De specificatie van de investeringen is als volgt:

	Inventarissen:		Gebouw/Terrein
ICT en Media	€ 83.432	Vervanging brandschermen	€ 50.889
Overige inventaris en apparatuur	€ 100.720	Renovatie beschoeiing	€ 26.983
	€ 184.152	Overige interne verbouwingen	€ 33.541
			€ 111.413

toelichting regelgeving:

Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Op balansdatum zijn geen bijzondere waardeverminderingen van vaste activa vastgesteld. De leerlingenprognoses in de komende jaren en de continuïteit in de bedrijfsvoering, alsmede de te verwachten integratie met CSG Rehoboth, geven geen aanleiding tot een beperktere inzet van het schoolgebouw en derhalve een waardedaling van het gebouw naast de jaarlijks daling van de boekwaarde als gevolg van afschrijvingen.

Over de financiële gevolgen van het aardbevingsbestendig maken van de gebouwen is nog geen duidelijkheid. Hier is dan ook nog geen rekening mee gehouden.

5. Vorderingen

	2018 €	2017 €
Debiteuren	15.222	8.100
OCenW/EZ	0	769.039
Leerlingen	11.691	18.743
Overige overheden	0	0
Overige vorderingen	140.275	75.443
	<u>167.188</u>	<u>871.325</u>
<u>Overlopende activa</u>		
Vooruitbetaalde kosten	58.334	98.291
Overige overlopende activa	24.783	97.289
	<u>83.117</u>	<u>195.580</u>
Totaal vorderingen	<u><u>250.305</u></u>	<u><u>1.066.905</u></u>

toelichting algemeen:

Onder OCenW/EZ is op basis van de Regeling "Onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs", een vordering op het ministerie van OCenW opgenomen.

Met ingang van 31 december 2018 is deze vordering administratief op nihil vastgesteld. De mogelijke rechten blijven gehandhaafd.

Onder overige vorderingen zijn o.a. per ultimo 2018 de volgende posten opgenomen:

Dienstverlening Noorderpoortcollege	€ 10.000
Noorderpoort inzake regiomiddelen	€ 20.003
Gem. Groningen inzake afrekening ESF Pro 2016/2017	€ 87.499
UWV uitkeringen (via gemeente oude BNG rekening)	€ 20.387
Samenwerkingsverband inzake personeel	€ 2.386
	<u>€ 140.275</u>

Onder vooruitbetaalde kosten zijn opgenomen de in 2018 geboekte facturen met betrekking tot het boekjaar 2019 (€ 58.334,-). Het betreft vooral licentiekosten en abonnementen ten behoeve schooljaar 2018/2019

Onder overige overlopende activa, zijn naast een aantal kleine bedragen, de volgende posten opgenomen:

Vorbereidende kosten locatie Laan van de Sport 6	€ 11.574
Tussenrekening schoolactiviteiten (doorlopende schooljaarrekening)	€ 4.970
Ideal	€ 5.975
Tussenrekening Menzis	€ 1.662
Leerlingenraad	€ 602
	<u>€ 24.783</u>

De voorbereidende kosten Locatie van de Sport 6 betreft consultancy en voorbereidingsonderzoeken

De bovengenoemde vorderingen hebben een looptijd korter dan een jaar.

De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde ervan, gegeven het kortlopende karakter ervan.

6. Liquide middelen

De post kasmiddelen in het kasstroomoverzicht is als volgt samengesteld:

	2018 €	2017 €
Kasmiddelen	1.017	5.154
Banktegoeden	2.085.342	868.917
Totaal liquide middelen	2.086.359	874.071

toelichting algemeen:

De liquide middelen staan alle ter vrije beschikking per 31 december 2018.

7. Toelichting bij het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij deze methode wordt het nettoresultaat aangepast voor posten van de Staat van Baten en Lasten die geen invloed hebben op de ontvangsten en uitgaven in het verslagjaar, mutaties in de balansposten en posten van de Staat van Baten en Lasten waarvan de uitgaven niet worden beschouwd als behorende tot de operationele activiteiten.

In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen operationele, investerings-en financieringsactiviteiten.

8. Eigen vermogen

		Stand 1-1-2018 €	Resultaat 2018 €	Overige mut. 2018 €	Stand 31-12-2018 €
Algemene reserve	publiek	2.583.284	127.510	-	2.710.794
Totaal eigen vermogen		2.583.284	127.510	-	2.710.794

toelichting algemeen:

Het resultaat 2018 wordt middels resultaatbestemming toegevoegd aan de algemene reserve.

Het resultaat 2018 is op de balans reeds verwerkt in de Algemene Reserve.

toelichting regelgeving:

De algemene reserve vallende onder de publieke reserves heeft geen bestemmingsbeperking.

9. Voorzieningen

De volgende voorzieningen zijn opgenomen:

	Personeelsvoorzieningen			
	Ambtsjubilea	Spaarverlof	LBP	Totaal
	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2018	89.078	21.500	287.400	397.978
Dotaties	13.895	600	77.200	91.695
Onttrekkingen	-5.173			-5.173
Vrijval				
Rentemutatie				
Stand per 31 december 2018	97.800	22.100	364.600	484.500
Kortlopende deel < 1 jaar	8.100	5.000	37.000	50.100
Langlopende deel > 1 jaar	89.700	17.100	327.600	434.400
	97.800	22.100	364.600	484.500

toelichting algemeen:

Voorziening ambtsjubilea:

De voorziening Ambtsjubilea is berekend volgens het VOS/ABB berekeningsmodel waarbij o.a. rekening wordt gehouden met de blijfkans, sterftekans en een disconteringsrentepercentage van 2,5%. In de berekening worden alle medewerkers in vaste dienst meegenomen. Daarnaast worden in de berekening de meest actuele loonschaalbedragen meegenomen.

Van het totaal van de voorziening is een bedrag van € 89.700,- als langlopend (lange dan een jaar) aan te merken.

Het kortlopende deel betreft de in de begroting 2019 geraamde uitkeringen voor ambtsjubilea.

Spaarverlof:

De voorziening spaarverlof wordt gevormd ter dekking van toekomstige verplichtingen uit hoofde van het op te nemen spaarverlof.

Het tarief per uur is vastgesteld op 1/138 maal het actuele bruto maandsalaris. De dotatie betreft dan ook de aanpassing per 31 december 2018. In 2018 heeft er geen opname plaatsgevonden. Voor 2019 wordt een opname van € 5.000,- voorzien.

Levensfase Bewust Personeelsbeleid (LBP):

Voortkomende uit de CAO VO is met ingang van 2014 de voorziening gevormd. Iedere fulltime medewerker krijgt 50 uur per jaar ter beschikking. De uren kunnen voor diverse zaken worden aangewend. Het is mogelijk om de uren voor langere tijd te sparen.

De waarde van een gespaard uur in een bepaald jaar wordt vastgesteld op 1/138 van het bruto fulltime maandsalaris.

De waarde van de gespaarde uren in het schooljaar 2014-2015 wordt gefixeerd op basis van het uurloon op 1 augustus 2018.

De jaren hierna wordt dit bedrag niet meer aangepast.

Het OOP heeft de mogelijkheid om de toegekende uren te laten uitbetalen. Ook is het mogelijk om de opgebouwde rechten te besteden aan o.a. kinderopvang. Deze beide uitgaven worden rechtstreeks onder de personeelskosten opgenomen en lopen niet via de voorziening.

10. Langlopende schulden

Schulden aan groeps- maatschappijen	Schulden aan overige deelnemingen	Krediet- instellingen	OCW/EZ	Overige	Totaal
€	€	€	€	€	€
				14.020.834	14.020.834
				-	-
				632.083	632.083
Stand per 1 januari 2018					
Aangegane leningen					
Aflossingen 2018 *)					
Stand per 31 december 2018				13.388.751	13.388.751

Stand per 31-12-2018	Aflossings- verplichting 2019	Resterende looptijd > 1 jaar	Resterende looptijd > 5 jaar
€	€	€	€
Overige:			
Schatkistbankieren I	12.920.001	538.333	12.381.668
Schatkistbankieren II	468.750	93.750	375.000
	13.388.751	632.083	10.228.336

Aflossingsverplichtingen binnen 12 maanden na afloop van het boekjaar zoals hierboven toegelicht zijn op de balans opgenomen onder schulden op korte termijn. Alle leningen zijn afgesloten in euro's.

toelichting algemeen:**Schatkistbankieren I**

Het betreft een overeenkomst van geldlening tussen het Ministerie van Financiën en de stichting dr. Aletta Jacobs College te Hoogezand, ter financiering van de overname van het pand aan de Laan van de Sport 4 te Hoogezand.

Gegevens:

Soort lening	Lineair
Hoofdsom	€ 16.150.000
Looptijd	02/04/2012 - 15/10/2042
Rentepercentage	2,50%
Rentevast periode	02/04/2012 - 15/10/2042
Rentebetaling	jaarlijks achteraf, voor eerst per 02/04/2013
Aflossingstermijnen	120
Eerste aflossing	15-1-2013

De gemeente Hoogezand-Sappemeer staat garant voor de lening, heeft het recht van eerste koop van het schoolgebouw en het recht van eerste hypotheek.

Van het totaal openstaand bedrag van de lening ad. € 13.388.751,- is op 31 december 2018 een bedrag van € 538.333,- opgenomen onder kortlopende schulden. Dit bedrag betreft de aflossing in het jaar 2019.

Schatkistbankieren II

Het betreft een overeenkomst van geldlening tussen het Ministerie van Financiën en de stichting dr. Aletta Jacobs College te Hoogezand, ter financiering van de overname en verbouw van het pand aan de Laan van de Sport 6 te Hoogezand.

Gegevens:

Soort lening	Lineair
Hoofdsom	€ 750.000
Looptijd	30/11/2015-30/11/2023
Rentepercentage	0,27%
Rentevast periode	30/11/2015-30/11/2023
Rentebetaling	jaarlijks achteraf, voor eerst per 30/11/2016
Aflossingstermijnen	8
Eerste aflossing	30-11-2016

De gemeente Hoogezand-Sappemeer staat garant voor de lening, heeft het recht van eerste koop van het schoolgebouw en het recht van eerste hypotheek.

Van het totaal openstaand bedrag van de lening ad. € 468.333,-, is op 31 december 2018 een bedrag van € 93.750,-, opgenomen onder kortlopende schulden. Dit bedrag betreft de totale aflossing in het jaar 2019.

11. Kortlopende schulden

	2018 €	2017 €
Crediteuren	98.502	69.005
Loonheffing/ZVV	386.657	388.429
Premies sociale verzekeringen	62.469	61.824
Belastingen en premies Soc. Verzekeringen	449.126	450.253
Pensioenpremies	129.172	125.289
Te betalen loon	3.820	-
Te betalen inzake levensloop	-	11.853
Leningen schatkistbankieren	632.083	632.083
	635.903	643.936
Overige kortlopende schulden	440.785	384.871
<u>Overlopende passiva</u>		
Vakantiegeld/bindingstoelage	369.000	336.120
Saldo overige overlopende passiva	202.822	79.009
Overlopende passiva	571.822	415.129
Totaal kortlopende schulden	2.325.309	2.088.483

toelichting algemeen:

De nog te betalen loonheffing, pensioenlasten, sociale lasten en te betalen loon betreft de af te dragen gelden in de maand januari 2019. Deze kosten hebben betrekking op de maand december (run december 1 t/m december 3)

Onder "Lening Schatkistbankieren" zijn de aflossingen in 2019 van de beide leningen Schatkistbankieren.

betreft locatie Laan van de Sport 4:	€ 538.333
betreft locatie Laan van de Sport 6:	€ 93.750

Onder "Overige kortlopende schulden" is opgenomen voor nog te betalen facturen:

Rente Schatkistbankieren	€ 244.573
Fusiekosten Rehoboth	€ 146.601
Nog te betalen voor afdrukken kopiëren	€ 15.000
Overige diensten/leveringen	€ 34.611
	€ 440.785

Onder "vakantiegeld/bindingstoelage" is opgenomen de opgebouwde verplichtingen per 31 december 2018.

Vakantiegeldverplichtingen	€ 334.000
Bindingstoelageverplichtingen	€ 35.000

Onder saldo overlopende passiva is opgenomen:
Te verrekenen posten OCW op schooljaarniveau

	Saldo 1/1/2018	inkomsten 2018	jaar resultaat 2018	Saldo 31/12/2018
VSV vast 2018	€ 11.937		€ 11.937	€ -
Lerarenbeurs 2017/2018	€ 32.777		€ 32.777	€ -
VSV Vast 2019		€ 11.931		€ 11.931
Lerarenbeurs 2018/2019		€ 4.300		4.300
Opleidingsschool 2018		€ 40.000		40.000
VMBO Techniek		€ 118.972		118.972
	€ 44.714	€ 175.203	€ 44.714	€ 175.203

Vergoeding VSV vast wordt als bate in 2019 meegenomen.
Lerarenbeurs wordt per schooljaar in de jaarrekening meegenomen.
Onder diversen is o.a. meegenomen verplichtingen t.b.v. diverse reizen en de personeelsvereniging.

toelichting regelgeving:

De kortlopende schulden hebben alle een resterende looptijd van korter dan 1 jaar.

12. Niet in de Balans opgenomen activa en verplichtingen

Het dr. Aletta Jacobs College heeft de volgende lopende meerjarige contracten > € 100.000,- per jaar:

Leverancier:	onderwerp levering/dienst:	omzet per jaar:	einddatum:
Van Dijk Educatie	Schoolboeken	€ 450.000	1-2-2022
Essent	Levering gas	€ 100.000	1-1-2020
Asito	Schoonmaak	€ 165.000	21-8-2024

Europese aanbesteding:
In 2018 hebben zich geen nieuwe aanbestedingen voorgedaan die voor Europese aanbesteding in aanmerking komen.

Toelichting op de staat van baten en lasten

Baten

13. Rijksbijdragen

	Realisatie 2018 €	Begroting 2018 €	2017 €
Rijksbijdragen OCenW	11.696.543	11.384.800	11.812.898
	11.696.543	11.384.800	11.812.898
Niet geormerkte OCenW subsidies	1.166.780	1.100.500	1.134.645
Geormerkte OCenW subsidies	35.849	50.000	55.592
Overige subsidies OCenW	1.202.629	1.150.500	1.190.237
Totaal rijksbijdragen OCenW	12.899.172	12.535.300	13.003.135
<i>Rijksbijdrage personeel</i>	10.171.321	9.899.600	10.280.325
<i>Rijksbijdrage materieel</i>	1.525.222	1.485.200	1.532.573
Totaal Rijksbijdragen	11.696.543	11.384.800	11.812.898
<u><i>Niet geormerkte subsidies</i></u>			
<i>Leerplusarrangement *)</i>	249.660	200.200	249.660
<i>Schoolboeken en lesmateriaal *)</i>	461.856	452.000	463.971
<i>Prestatiebox *)</i>	429.077	428.300	401.085
<i>Vroegtijdig schoolverlaten *)</i>	26.187	20.000	19.916
<i>Praktijkleren Groen</i>	-	-	-
<i>Wettelijke rente</i>	-	-	13
Totaal niet geormerkte subsidies	1.166.780	1.100.500	1.134.645
<u><i>Geormerkte subsidies</i></u>			
<i>Lerarenbeurs</i>	35.849	50.000	55.592
Totaal geormerkte subsidies	35.849	50.000	55.592

toelichting algemeen:

De Rijksbijdrage personeel in 2018 is gestegen door toekenning van de loonruimte 2018. De daling van het leerlingenaantal op 1 oktober 2017 zorgt voor lagere inkomsten. Daarnaast zijn de Ondersteuningsgelden derde jaar overgeheveld naar het Samenwerkingsverband.

De Rijksbijdrage materieel is afhankelijk van het aantal leerlingen, opleidingscategorie en de diverse vergoedingsbedragen per leerling. Jaarlijks worden de diverse tarieven aangepast i.v.m de prijsontwikkeling.

De met *) gemerkte posten betreft overige regelingen. Deze regelingen zijn doorgaans voor meerdere jaren opgenomen in de Rijksbegroting. Op basis van een verdeelsleutel wordt het bedrag per schoolbestuur vastgesteld en toegekend.

De ontvangen lerarenbeurzen worden per schooljaar ontvangen en toegerekend aan de baten in het betreffende schooljaar. Zie voor verwerking onder kortlopende schulden.

14. Overige overheidsbijdragen- en subsidies

	Realisatie 2018 €	Begroting 2018 €	Realisatie 2017 €
Gemeentelijke bijdragen en subsidies	1.029.800	1.029.800	1.029.800
Overige overheidsbijdragen	952.769	*j) 438.000	557.420
Totaal overige overheidsbijdragen	1.982.569	1.467.800	1.587.220

toelichting algemeen:

*j) Begroting bedrag is met € 45.000 naar beneden bijgesteld i.v.m indelingswijziging, zie "Overige vergoedingen".

Onder gemeentelijke bijdragen is opgenomen de vergoeding in het kader van de huisvestingsverordening. Het betreft de jaarlijkse vergoeding inzake decentralisatie huisvesting (€ 1.029.800,-)

Onder Overige overheid is opgenomen:

Samenwerkingsverband GO.02	€ 874.881
SWO maatwerk (niet geraamd)	€ 75.638
Overige zorginstellingen	€ 2.250
	<u>€ 952.769</u>

De stijging van de Overige Overheid bijdragen komt vooral de overheveling van de ondersteuningsbedragen van de school naar het Samenwerkingsverband.

In de begroting 2018 is voor het samenwerkingsverband zijn alleen de ondersteuningsbijdragen meegenomen. De werkelijk ontvangen bedragen in 2017 en 2018 zijn gebaseerd op dezelfde grondslagen.

15. Overige baten

	Realisatie 2018 €	Begroting 2018 €	Realisatie 2017 €
Ouderbijdragen	40.540	50.000	37.141
<u>Overige</u>			
Bijdrage personeel catering	7.345	6.500	7.052
Overige vergoedingen	184.322	150.000 *)	198.888
	191.667	156.500	205.940
Totaal overige baten	232.207	206.500	243.081

toelichting algemeen:

*) Begroting bedrag is met € 45.000 naar boven bijgesteld i.v.m indelingswijziging, zie "Overige Overheidsbijdragen".

Overzicht ouderbijdragen en bijdragen in de schoolkosten :

Het dr. Aletta Jacobs College maakt gebruik van een registratie en incassosysteem voor de ouderbijdragen en overige schoolkosten. Deze worden aan het begin van het schooljaar in rekening gebracht. Aan het eind van het schooljaar worden de werkelijk ontvangen bedragen inzake de kosten vallende onder de vrijwillige -en verplichte ouderbijdrage verantwoord onder "Ouderbijdrage". Via de tussenrekening "Leerling- en schoolactiviteiten" worden de inkomsten en uitgaven overige activiteiten verantwoord binnen de schooljaar 2017/2018

Gegevens uit het schoolkostensysteem:

Aantal leerlingen 2017/2018:	1.450	
Aantal afgesloten contracten:	1.146	79%
Uitgezet bedrag:	€ 121.300	
Waarvan gekozen (contract):	€ 112.900	93%
Waarvan uiteindelijk betaald:	€ 110.625	98%

Het reactiepercentage in 2017/2018 van 79% gaat langzaam omhoog. (2015/2016 = 72%)

Overige vergoedingen:

Het totaal aan ontvangen vergoedingen/bijdragen in 2018 is hoger dan de raming 2018. Dit wordt vooral veroorzaakt door de afrekening ESF subsidie 2016/2017 en de Regiomiddelen van het Noorderpoortcollege.

Specificatie van de diverse posten:

Noorderpoortcollege inzake Regiomiddelen	€ 20.003
Noorderpoortcollege inzake bijdrage exploitatiekosten AJC	€ 24.094
Afrekening ESF 2016/2017	€ 87.499
BTW teruggave Prorata 2016 en 2017	€ 37.538
Diverse kleine posten	€ 15.188
	<u>€ 184.322</u>

Lasten

16. Personele lasten

	Realisatie 2018 €	Begroting 2018 €	Realisatie 2017 €
Lonen en salarissen	7.867.655	7.505.800	7.779.150
Sociale lasten	1.004.356	952.800	987.523
Pensioenpremies	1.148.101	1.082.400	1.121.745
Lonen, sociale lasten en premies	10.020.112	9.541.000	9.888.418
Mutaties Voorzieningen	91.695	110.000	93.613
Personeel niet in loondienst	228.076	205.700	457.680
Diensten derden	143.884	113.500	98.489
Overige	320.600	471.350	418.930
Overige personele lasten	784.254	900.550	1.068.712
Af: Uitkeringen/doorberekening	-157.500	-80.000	-184.276
Totaal personele lasten	10.646.866	10.361.550	10.772.854

Toelichting:

Om een betere vergelijking mogelijk te maken tussen realisatie en de begroting is onderstaande tabel opgenomen.
De keuze tussen eigen personeel en personeel niet in loondienst wordt hierdoor beter zichtbaar.

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Lonen en salarissen	9.833.387	9.541.000	9.687.651
Personeel niet in loondienst	129.587	-	362.475
Uitkeringen/doorberekening	-157.500	-80.000	-184.276
Direct arbeid gerelateerde kosten	9.805.474	9.461.000	9.865.850
Vervanging door eigen personeel	186.725		200.767
Vervanging door extern personeel	98.489	205.700	95.205
	285.214	205.700	295.972
Vervangingskosten in % van lonen en salarissen	2,9%	2,2%	3,1%

De lonen en salarissen plus de sociale lasten/pensioenpremies in de begroting zijn gebaseerd op de situatie september/oktober 2017. Hier wordt al rekening gehouden met een daling van de formatie (2017/2018). In de begroting wordt geen rekening gehouden met ophoging van de rijksvergoeding naar aanleiding van het toekennen van de loonruimte in 2018. Ook de aanpassing van de loonschalen is in de begroting niet meegenomen. In de realisatie 2018 zijn de loonsverhogingen wel meegenomen. Het beleid is er op gericht om waar mogelijk personeel in tijdelijke dienst aan te nemen. Dit is aanzienlijk goedkoper dan extern ingehuurd personeel. In 2018 is een groot deel van de vervanging uitgevoerd door eigen, vast of tijdelijk personeel. Daarnaast werd er ook nog extern ingehuurd.

De mutaties Voorzieningen:

Voorziening ambtsjubileum	€	8.722	saldo toevoeging (waardering) en onttrekking (opname)
Voorziening LBP	€	77.200	saldo toekenning uren en opgenomen uren
Overige	€	600	a.g.v. aanpassing berekende uurloon.
	€	<u>86.522</u>	

Voor een nadere toelichting en specificatie zie onder punt 9. Voorzieningen

Onder overige personeelskosten is o.a. opgenomen:

	2018	2017
Uitkeringskosten	€ 155.086	€ 135.714
Personeel algemeen en werving	€ 3.041	€ 10.561
Scholingskosten	€ 128.151	€ 183.907
Verwachte loonkosten cao 2017/2018	€ -60.000	€ 60.000
	€ <u>226.279</u>	€ <u>390.182</u>

De uitkeringskosten betreft grotendeels de beschikking van OCW. Jaarlijks wordt ons aandeel in de totaal landelijk te verwachten uitkeringskosten in rekening gebracht (€ 122.762,-). Daarnaast wordt ons achteraf 25% van de werkelijk uitkeringskosten voormalig personeel in rekening gebracht. (€ 32.324,-)

In 2018 is er dus meer gebruikt gemaakt van de uitkeringsmogelijkheid wegens werkloosheid.

Specificatie:

	2018	2017
bijdrage landelijk	€ 122.762	€ 117.469
in rekening gebracht 25% deel	€ 32.324	€ 16.228
	€ <u>155.086</u>	€ <u>135.714</u>

De totale scholingskosten in 2018 vallen € 55.800 -. lager uit. In 2017 was er sprake van meer scholing voor schoolleiders/schoolmanagement opleidingen, opleiding voor een 1e graadsopleiding of een extra graad.

In 2017 was er een bedrag opgenomen voor mogelijk nog extra loonkosten met betrekking tot de periode oktober t/m december 2017, voortvloeiende uit de nog af te sluiten CAO. Deze herrekening heeft niet plaats gevonden. Het meegenomen bedrag in 2017 van € 60.000,- valt hierdoor weer vrij in 2018.

WNT-Verantwoording 2018. Dr. Aletta Jacobs College

Op basis van de in de regeling gehanteerde criteria geldt voor het dr. Aletta Jacobs College klasse D met de bijbehorende bezoldigingsmaximum over 2018 van € 146.000,-.

Voor de RvT gelden in 2018 de volgende maxima: Voor de voorzitter 15% en voor de leden 10% van het vastgestelde WNT normbedrag Bestuurder, respectievelijk een bedrag van € 21.900,- en € 14.600,- per jaar.

Leidinggevende topfunctionarissen: (bedragen in €)	C.J. de Roo Fokkens
Gegevens 2018:	
Functie(s)	Bestuurder
Duur dienstverband in 2018	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,00
Gewezen topfunctionaris	Nee
Echte of fictieve dienstbetrekking	Ja
Individueel WNT-maximum	146.000
Bezoldiging:	
Beloning	103.588
Beloningen op termijn (wg deel pensioen)	17.115
Totaal bezoldiging	120.703
Motivering overschrijding	n.v.t.
Gegevens 2017:	
Duur dienstverband in 2017	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,00
Bezoldiging:	
Beloning	103.352
Beloningen op termijn (wg deel pensioen)	16.822
Totaal bezoldiging 2017	120.174
Individueel WNT-maximum 2017	141.000
Motivering overschrijding	n.v.t.

Toezichthoudende topfunctionarissen: (bedragen in €)	C.M. Eeken	O.G Hartman - Togtema	LM v.d. Ark	L. Smits
Functie(s)	Voorzitter	Lid	Lid	Lid
Duur dienstverband in 2018	01/01-31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging	7.379	4.410	4.567	2.655
Totaal bezoldiging	7.379	4.410	4.567	2.655
Toepasselijk WNT-maximum	21.900	14.600	14.600	14.600
Motivering overschrijding	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
<i>Duur dienstverband in 2017</i>	<i>01/01-31/12</i>	<i>1/1-31/12</i>	<i>1/1-31/12</i>	<i>21/9-31/12</i>
<i>Bezoldiging 2017</i>	<i>5.754</i>	<i>3.876</i>	<i>4.269</i>	<i>2.933</i>

Toezichthoudende topfunctionarissen: (bedragen in €)	H.H. van Voorn	B.Vastenburg	A.L.S Verhoog
Functie(s)	Lid	Lid	Lid
Duur dienstverband in 2018	1/1 - 31/12	1/2-31/12	1/2-31/12
Bezoldiging	4.567	2.437	3.157
Totaal bezoldiging	4.567	2.437	3.157
Toepasselijk WNT-maximum	14.600	13.383	13.383
Motivering overschrijding	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
<i>Duur dienstverband in 2017</i>	<i>1/1-31/12</i>	<i>n.v.t.</i>	<i>n.v.t.</i>
<i>Bezoldiging 2017</i>	<i>3.955</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

17. Afschrijven

	Realisatie 2018 €	Begroting 2018 €	Realisatie 2017 €
Immateriële vaste activa	-	-	-
Materiële vaste activa	872.479	936.000	944.285
Bijsondere waardeverminderingen	-	-	-
Totaal afschrijven	872.479	936.000	944.285

toelichting:

De totale afschrijvingslasten in 2018 bedragen € 872.479,-. Dit is een daling met circa € 71.000,- ten opzichte van het jaar 2017. De investeringen in 2018 vallen aanzienlijk lager uit dan geraamd. Ook is er sprake van vrijval in de afschrijvingslasten als gevolg van volledige afschrijving op investeringen 2007/2008 met een afschrijvingsperiode van 10 jaar.

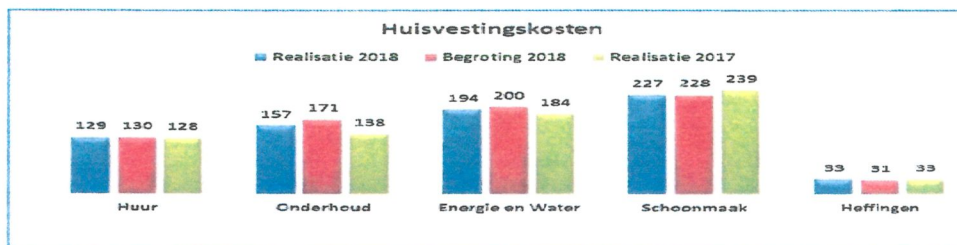
Er zijn geen bijzondere waardeverminderingen.

18. Huisvestingslasten

	Realisatie 2018 €	Begroting 2018 €	Realisatie 2017 €
Huur	129.486	129.500	127.767
Onderhoud	156.718	171.000	138.488
Energie en water	193.611	200.000	184.087
Schoonmaakkosten	226.531	228.000	238.568
Heffingen	32.671	31.000	32.907
Projectkosten Fusie	146.601	-	-
Eigen kosten nieuwbouw Pro	50.000	-	-
Totaal huisvestingslasten	935.617	759.500	721.817

toelichting:

Grafische weergave van de kostenontwikkeling van de huisvestingslasten (x € 1.000)

(De overige kosten zijn niet meegenomen in de grafische weergave. Deze kosten zijn eenmalig)

toelichting algemeen:Huur

De huur betreft de sportzalen. Het betreft een vaste vergoeding per jaar.

Onderhoud:

Het Meerjaren Onderhoudsplan fungeert als basis voor de raming van de onderhoudskosten. Diverse contracten zijn afgesloten voor periodiek onderhoud. Verder is er altijd sprake van incidenteel onderhoud. De onderhoudskosten kunnen per jaar variëren. De totale uitgaven in 2018 blijven binnen het geraamd bedrag.

Energie:

De uitgaven voor Energie vallen in 2018 circa € 9.500,-, hoger uit dan in 2017. De uitgaven in 2018 vallen wel lager uit dan de raming

Schoonmaakkosten:

De schoonmaakkosten blijven in 2018 binnen het geraamd bedrag. In 2017 was er sprake van extra incidenteel onderhoud.

Overige kosten:

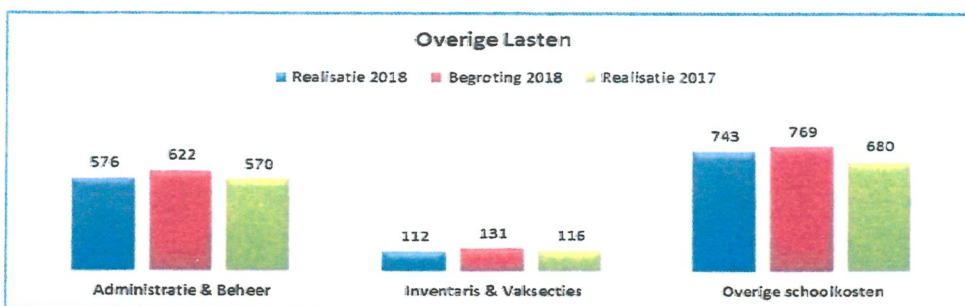
In de uitwerking van de samenwerking tussen CSG Rehoboth en het dr. Aletta Jacobs College in 2018 is uiteindelijk afgesproken dat met de overdracht van de locatie Erasmusweg, de investeringen in de locatie overgenomen worden door het dr. Aletta Jacobs College voor: € 146.601,-. Deze kosten kunnen gezien de tijdelijkheid van de locatie niet geactiveerd worden.

In de aanloop naar de nieuwbouw PRO over de periode 2015-2018 zijn projectkosten gemaakt, welke niet gedekt worden door het bouwbudget. Uit voorzichtigheid is besloten om deze kosten, een bedrag van € 50.000,- in 2018 vooralsnog af te waarderen.

19. Overige lasten

	Realisatie 2018 €	Begroting 2018 €	Realisatie 2017 €
Administratie- en beheerlasten			
Administratie en beheer	221.655	238.800	236.659
Verzekeringen	8.531	9.000	8.632
Drukwerk, kopiëren en papier	88.265	109.500	89.114
Abonnementen	5.261	4.500	3.635
Contributies/lidmaatschappen	17.114	18.500	17.655
Accountantskosten	17.500	17.000	17.000
Kosten ICT	76.674	70.000	67.622
PR en Representatie	66.172	39.300	56.361
Kantine- koffie en thee voorz.	74.526	65.000	73.006
Strategisch beleid	-	50.000	-
	575.697	621.600	569.684
Onderhoud inventaris en vaksecties			
Klein onderhoud en aanschaf	7.485	15.000	8.918
Leermiddelen vaksecties	104.682	116.450	107.198
	112.167	131.450	116.116
Overige schoolkosten			
Schoolboeken/leermiddelen	506.157	500.000	499.169
Kosten ten behoeve onderwijs	237.153	268.900	180.643
	743.310	768.900	679.812
Overige:			
Afboeken vordering OCenW	769.039	-	-
	769.039	-	-
Totaal overige lasten	2.200.213	1.521.950	1.365.612

Grafische weergave van de kostenontwikkeling van de overige lasten (x € 1.000)

(de afboeking "Vordering OCenW" is niet meegenomen in bovenstaande grafische voorstelling). Deze kosten zijn eenmalig.

Administratie- en beheerlasten:

Onder administratie en beheer vallen een groot aantal posten. De realisatie kent vele geringe plussen en minnen ten opzichte van de begroting en de raming. Een aantal posten met grotere afwijkingen:

	Jaarrek. 2018	Jaarrek. 2017	Vershil
Licenties algemeen	€ 135.002	€ 145.000	€ -9.998
Kosten ICT	€ 76.673	€ 67.622	€ 9.051
Representatie & PR	€ 60.864	€ 47.517	€ 13.347
	€ 272.539	€ 260.139	€ 12.400

De kosten voor licenties algemeen dalen doordat het 3e jaar gebruik van Profijt gratis is.
Kosten van ICT stijgen door extra uitgaven voor "Datalekken en Privacy".
Het exploitatietekort organisatie Aletta 150 jaar is opgenomen onder Representatie en PR.

Onderhoud inventaris en vaksecties

Voor klein onderhoud en inventaris werd in 2018 iets minder uitgegeven dan in 2017. Het geraamd bedrag wordt jaarlijks taakstellend vastgesteld.

De totale uitgaven in 2018 door de vaksecties zijn circa € 2.500,- lager dan in 2017. Het geraamde bedrag is grotendeels taakstellend. Ten opzichte van dit taakstellend budget is circa € 12.000,- minder uitgegeven.

Overige schoolkosten:

De belangrijkste verschillen zijn

	Jaarrek. 2018	Jaarrek. 2017	Vershil
Schoolboeken en leermiddelen	€ 506.157	€ 499.168	€ 6.989
Kosten cultuur en sport	€ 22.630	€ 11.886	€ 10.744
Kosten Vavo leerlingen	€ 57.743	€ 27.211	€ 30.532
Internationalisering	€ 16.909	€ 10.768	€ 6.141
Projectkosten	€ 34.316	€ 48.657	€ -14.341
Zorgbudget	€ 16.575	€ 3.802	€ 12.773
Overige schoolkosten algemeen	€ 27.473	€ 15.978	€ 11.495
	€ 681.803	€ 617.470	€ 64.333

Ten opzichte van 2017 zijn de kosten voor schoolboeken en leermiddelen circa € 7.000,- hoger. Met ingang van 2019 worden schoolboeken met 9% procent BTW belast in plaats van 6% tot en met 2018. Voor de Digitale leermiddelen geldt een 21%.

Voor Kosten cultuur en Sport is een bedrag vanuit de begroting een bedrag toegevoegd aan de tussenrekening leerlingenactiviteiten.

Tegenover meer uitgaven voor Vavo leerlingen staat voor een gelijk bedrag aan meer inkomsten in de lumpsum.

Vanuit de begrotingspost Internationalisering worden bijdragen verstrekt voor de organisatie van buitenlandse reizen.

De projectkosten kunnen per jaar verschillen. In 2018 vallen de kosten lager uit.

Onder zorgbudget is opgenomen de kosten van het zorggedeelte van de licentie voor Profijt. Ook is een leerling op een andere school geplaatst. Een deel van de rijksvergoeding volgt de leerling.

Onder schoolkosten algemeen zijn opgenomen een viertal bijdragen voor de diverse schoolactiviteiten. In de begroting is hiervoor extra dekking opgenomen.

20. Accountants honoraria & Advieskosten

In het boekjaar en voorgaand boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountants honoraria en advieskosten ten laste van het resultaat gebracht.

	2018 €	2017 €
Controle op de jaarrekening	17.500	17.000
Andere controlewerkzaamheden	-	-
Totaal	17.500	17.000

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de instelling zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in art 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties) en de in rekening gebrachte honoraria van het gehele netwerk waartoe de accountantsorganisatie behoort. Deze honoraria hebben betrekking op het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar 2018, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht.

21. Financiële baten en lasten

	Realisatie 2018 €	Begroting 2018 €	Realisatie 2017 €
Bankkosten	-1.217	-2.500	-1.917
Rentebaten			
Rentelasten	-330.046	-329.500	-352.526
Totaal financiële baten en lasten	-331.263	-332.000	-354.443

toelichting algemeen:

	2018	2017
Rente Schatkistbankieren	€ 330.046	€ 343.420
Rente R/C gemeente HS	€ -	€ 9.106
	€ 330.046	€ 352.526

De rentelasten Schatkistbankieren dalen als gevolg van de reguliere aflossingen per jaar. Eind 2017 is de lening van de Gemeente Hoogezand-Sappemeer volledig afgelost. Met ingang van 2018 is er alleen nog sprake van een rentelast voor de beide leningen Schotkistbankieren.

22. Verbonden partijen:Samenwerkingsverband Groningen Ommelanden GO 20.02

Het dr. Aletta Jacobs College neemt deel in het Samenwerkingsverband Groningen Ommelanden (V(S)O). Het Samenwerkingsverband ontvangt van de Rijksoverheid de ondersteuningsmiddelen (zorg) t.b.v. de aangesloten Onderwijsinstellingen. Middels een verdeelsleutel op basis van de zorg-en ondersteuningsbehoefte worden de middelen verdeeld over de aangesloten scholen.

VAVO Leerlingen:

In het kader van samenwerkingsverbanden VO/BVE volgen zogenaamde VAVO leerlingen een opleiding extern. VO-scholen kunnen leerlingen 'uitbesteden' aan andere vo-scholen of bve-instellingen. Het kan gaan om leerlingen die een diploma hebben of niet, die het hele of een deel van het programma volgen of losse eindexamenvakken. Het dr. Aletta Jacobs College ontvangt de bekostiging van deze leerlingen.

De betreffende bve-instelling brengt vervolgens de kosten in rekening aan het dr. Aletta Jacobs College.

In het schooljaar 2018/2019 betreft dit 11 leerlingen waarvan 10 in deeltijd en 1 in voltijd.

Overzicht VAVO leerlingen schooljaar 2018/2019

BVE instelling	Opleiding	Deeltijd	Voltijd
ROC Alfa College Groningen	HAVO	5	1
ROC Alfa College Groningen	VWO	5	
	Totaal	10	1

23. Voorstel bestemming saldo staat van baten en lasten

Het bestuur stelt het jaarverslag, inclusief de jaarrekening vast. Hierin is opgenomen het voorstel bestemming van het resultaat.

De RvT geeft goedkeuring aan het vaststellen van het jaarverslag en de daarin opgenomen voorstel bestemming saldo staat van baten en lasten.

Vorgesteld wordt het resultaat 2018 toe te voegen aan de Algemene Reserve:

€ 127.509

In de balans is het voorstel reeds verwerkt

24. Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die opname onder dit punt noodzakelijk maken.

Waarmeking dr. Aletta Jacobs College

Hoogezand,

Drs. C.J.de Roo-Fokkens
Bestuurder / Algemeen Directeur

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de raad van toezicht van Stichting dr. Aletta Jacobs College

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting dr. Aletta Jacobs College te Hoogezand gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting dr. Aletta Jacobs College per 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.
- Zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2018.
2. De staat van baten en lasten over 2018.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting dr. Aletta Jacobs College zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de getrouwheid van de jaarrekening als geheel bepaald op € 302.000. De materialiteit is gebaseerd op 2% van de totale baten.

De materialiteit voor de financiële rechtmatigheid is bepaald op € 446.000, deze materialiteit is gebaseerd op 3% van de totale publieke middelen, zoals voorgeschreven in paragraaf 2.1.3. Materialiteitstabel van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018. In deze paragraaf van het Onderwijsprotocol OCW 2018 zijn tevens voor diverse posten/onderwerpen een specifieke materialiteit en specifieke opgenomen, die wij hebben toegepast.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2018. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met de raad van toezicht overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle gecontroleerde afwijkingen boven de € 15.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1(j) Uitvoeringsregeling WNT

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij geen werkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Bestuursverslag
- Overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol 2018 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regelgeving jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepaling.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten en fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn.
- Het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten.

Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden.

Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling.

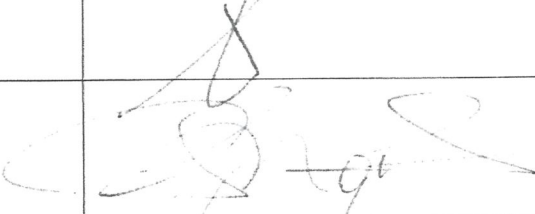
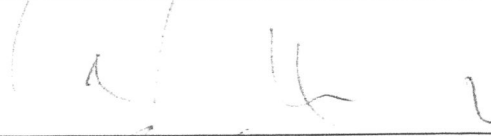
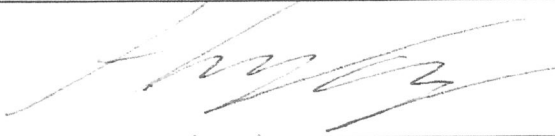
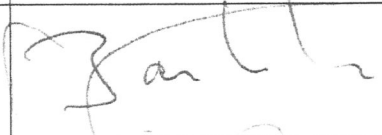
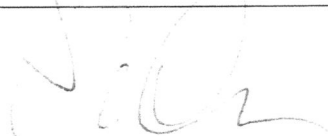
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 23 mei 2019

Hofsteenge Zeeman Groep B.V.
Was getekend: drs. E. Vriesen RA

Goedkeuring ter vaststelling van het jaarverslag en de jaarrekening 2018 door de raad van toezicht van het dr. Aletta Jacobs College

Leden van de raad van toezicht	Handtekening ter goedkeuring
Mevr. C.M. Eeken (voorzitter)	
Mevr. L. Brakenhoff-Smits	
Mevr. L.M. van der Ark	
Dhr. H.H. van Voorn	
Dhr. B. Vastenburg	
Dhr. A.L.S. Verhoog	

Algemene instellingsgegevens

Bevoegd gezag:

- Stichting dr. Aletta Jacobs College
- Statutair gevestigd te Midden-Groningen
- De school is een brede scholengemeenschap voor gymnasium, atheneum, havo, vmbo en praktijkonderwijs.

Bestuurder/Algemeen directeur

- Mevrouw drs. C.J. de Roo-Fokkens

Gegevens rechtspersoon

- Bestuursnummer: 42534
- Naam instelling: dr. Aletta Jacobs College
- Adres: Laan van de Sport 4
- Postadres: Postbus 452
- Postcode/plaats: 9600 AL Hoogezand
- Telefoon: 0598-350 250
- Fax: 0598-350 255
- E-mail: ajacobscollege@aletta.nl
- Website: www.aletta.nl

- Contactpersoon: dhr. W. Bierman QC
- E-mail: wbierman@aletta.nl

Bijlage : Overzicht nevenfuncties leden raad van toezicht 2018

Naam:	Functie/omschrijving	Betaald/onbetaald
Olga Hartman	- Projectleider versterkingsprogramma	
	Nationaal Coördinator Groningen	B
	- Lid RvT MEE Groningen	B
	- Lid RvC Groninger Huis	B
	- Voorzitter Dorpshuis Loppersum	O
	- Voorzitter Dorpsbelangen Loppersum	O
Monique van der Ark	- Manager HRM- Ommelander ZiekenhuisGoep	B
	- Lid bezwarencommissie sociaal plan van het Wilhelmina Ziekenhuis Assen oktober 2013	B
Karin Eeken	- Directeur Publieke Gezondheid/ GGD Drenthe	B
Henri van Voorn	- Concerncontroller Samenwerkingsverband Noord-NL	B
	- Freelancemedewerker blad Draf- en Rensport	B
	- Redactioneel medewerker tentamens Financial Auditing Nyenrode	B
	- Financieel begeleider Jong Ondernemen	O
	- Penningmeester van de Stichting Lead Conductors	O
Lisanne Smits	- Communication & Branding Triade Group	B
	- Bestuurslid Portefeuillehouder Communicatie Rode Kruis District Groningen	O
	- Eigenaar/directeur Kopwerk	B
Bert Vastenburg	-Voorzitter St Op 't Stee Emmen	O
	-Secretaris St UOSSM Nederland (medische hulpverlening Syrie).	O
	-Voorzitter ALV Samenwerkingsverband Voortgezet onderwijs Z.O. Drenthe	O
Archie Verhoog	-Partner/advocaat Van der Maas & Verhoog Advocaten	B

Overzicht nevenfuncties bestuurder/ algemeen directeur

Ineke de Roo	-Lid Ledenadviesraad VO-raad	O
--------------	------------------------------	---

Bijlage: Resultaten tevredenheidsonderzoek leerlingen en ouders

Het onderzoek onder de ouders van de brugklas wordt niet digitaal afgenomen, maar middels klankbordgroepen met ouders.

Tevredenheid leerlingen brugklas 2017-2018

	01-11-2017 t/m 30-04-2018
Aantal scholen	536
Aantal respondenten benchmark	65406 van 87795 (74%)
Gem. aantal respondenten	122
Aantal respondenten interne selectie	217 van 240 (90%)

Domein	01-11-2017 t/m 30-04-2018
OP1. Aanbod	
OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding	
OP3. Didactisch handelen	
OP3. Didactisch handelen extra	
Brugklas	
Pestindicator volgens leerlingen	
Scholenopdekaart: Tevredenheid	
Scholenopdekaart: Schoolklimaat en Veiligheid	

Tevredenheid leerlingen 2^e klas 2017-2018

	01-11-2017 t/m 30-04-2018
Aantal scholen	272
Aantal respondenten benchmark	27107 van 41276 (66%)
Gem. aantal respondenten	99
Aantal respondenten interne selectie	239 van 277 (86%)

Domein	01-11-2017 t/m 30-04-2018
OP1. Aanbod	
OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding	
OP3. Didactisch handelen	
OP3. Didactisch handelen extra	
Pestindicator volgens leerlingen	
Scholenopdekaart: Tevredenheid	
Scholenopdekaart: Schoolklimaat en Veiligheid	

Tevredenheid leerlingen 3^e klas 2017-2018

	01-11-2017 t/m 30-04-2018
Aantal scholen	507
Aantal respondenten benchmark	63651 van 93428 (68%)
Gem. aantal respondenten	125
Aantal respondenten interne selectie	243 van 300 (81%)

Domein	01-11-2017 t/m 30-04-2018
OP1. Aanbod	
OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding	
OP3. Didactisch handelen	
OP3. Didactisch handelen extra	
Pestindicator volgens leerlingen	
Scholenopdekaart: Tevredenheid	
Scholenopdekaart: Schoolklimaat en Veiligheid	

Tevredenheid leerlingen examenklas 2017-2018

	01-11-2017 t/m 30-04-2018
Aantal scholen	398
Aantal respondenten benchmark	55557 van 107492 (52%)
Gem. aantal respondenten	139
Aantal respondenten interne selectie	255 van 338 (75%)

Domein	01-11-2017 t/m 30-04-2018
OP1. Aanbod	
OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding	
OP3. Didactisch handelen	
OP3. Didactisch handelen extra	
Examenklas	
Pestindicator volgens leerlingen	
Scholenopdekaart: Tevredenheid	
Scholenopdekaart: Schoolklimaat en Veiligheid	

Tevredenheid ouders 3^e klas 2017-2018

01-11-2017 t/m 30-04-2018

Aantal scholen	473
Aantal respondenten benchmark	27530 van 87717 (31%)
Gem. aantal respondenten	58
Aantal respondenten interne selectie	96 van 321 (30%)

Domein

01-11-2017 t/m
30-04-2018

Scholenopdekaart ouders	
OP1. Aanbod	
OP2. Zicht op begeleiding	
OP2. Zicht op ontwikkeling	
SK1. Veiligheid volgens ouders	
KA3. Verantwoording en dialoog	
Pestindicator volgens ouders	

Tevredenheid ouders examenklas 2017-2018

14-06-2018 t/m 07-07-2018

Aantal scholen	31
Aantal respondenten benchmark	2116 van 7356 (29%)
Gem. aantal respondenten	68
Aantal respondenten interne selectie	68 van 339 (20%)

Domein

14-06-2018 t/m
07-07-2018

Keuze vervolgopleiding	
Informatie begeleiding	
Ondersteuning laatste jaar	
Extra ondersteuning	
Organisatie examens	
Resultaat - voorbereiding	
Resultaat - tevredenheid	
Resultaat - schoolklimaat	

Tevredenheid leerlingen praktijkonderwijs 2017-2018

(Te weinig respondenten om een overzicht met zonnen en wolken te maken)

Klas 1a en 1b

	01-11-2017 t/m 30-04-2018			
Aantal scholen	10			
Aantal respondenten benchmark	126 van 338 (37%)			
Gem. aantal respondenten	12			
Aantal respondenten interne selectie	9 van 20 (45%)			
Domein	01-11-2017 t/m 30-04-2018			
	Res.....	Bm.....	R-B.....	Rang
Scholenopdekaart ouders	8,57	8,42	0,15	5
OP1. Aanbod	7,94	8,28	-0,34	3
OP2. Zicht op begeleiding	6,36	7,58	-1,22	5
OP2. Zicht op ontwikkeling	7,27	7,87	-0,60	4
SK1. Veiligheid volgens ouders	7,69	7,92	-0,23	5
KA3. Verantwoording en dialoog	6,44	7,10	-0,66	4
Extra domein. OP4. Extra ondersteuning			0	
Pestindicator volgens ouders	7,67	7,63	0,04	4

Klas TMA en ZMB

	01-11-2017 t/m 30-04-2018			
Aantal scholen	9			
Aantal respondenten benchmark	145 van 580 (25%)			
Gem. aantal respondenten	16			
Aantal respondenten interne selectie	9 van 23 (39%)			
Domein	01-11-2017 t/m 30-04-2018			
	Res.....	Bm.....	R-B.....	Rang
Scholenopdekaart ouders	7,33	7,95	-0,62	8
OP1. Aanbod	6,76	7,78	-1,02	4
OP2. Zicht op begeleiding	6,37	6,69	-0,32	2
OP2. Zicht op ontwikkeling	6,54	7,33	-0,79	4
SK1. Veiligheid volgens ouders	7,37	8,00	-0,63	4
KA3. Verantwoording en dialoog	6,60	6,91	-0,31	3
Extra domein. OP4. Extra ondersteuning	6,59	7,53	-0,94	3
Pestindicator volgens ouders	7,58	7,97	-0,39	4

Tevredenheid ouders praktijkonderwijs 2016-2017

Klas 1 a en 1b

01-11-2017 t/m 30-04-2018

Aantal scholen	15
Aantal respondenten benchmark	449 van 543 (83%)
Gem. aantal respondenten	29
Aantal respondenten interne selectie	19 van 20 (95%)

Domein 01-11-2017 t/m 30-04-2018

OP1. Aanbod	
OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding	
OP3. Didactisch handelen	
OP3. Didactisch handelen extra	
Extra domein: OP4. Extra ondersteuning	
Pestindicator volgens leerlingen	
Scholenopdekaart: Tevredenheid	
Scholenopdekaart: Schoolklimaat en Veiligheid	
Extra domein: Scholenopdekaart PRO	

Klas TMA en ZMB

01-11-2017 t/m 30-04-2018

Aantal scholen	13
Aantal respondenten benchmark	532 van 1007 (53%)
Gem. aantal respondenten	40
Aantal respondenten interne selectie	22 van 23 (96%)

Domein 01-11-2017 t/m 30-04-2018

OP1. Aanbod	
OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding	
OP3. Didactisch handelen	
OP3. Didactisch handelen extra	
Extra domein: OP4. Extra ondersteuning	
Pestindicator volgens leerlingen	
Scholenopdekaart: Tevredenheid	
Scholenopdekaart: Schoolklimaat en Veiligheid	
Extra domein: Scholenopdekaart PRO	

Bijlage: Afkortingenlijst

BAPO	Bevordering arbeidsparticipatie ouderen
BVE	Beroeps en volwasseneneducatie
BYOD	Bring your own device
CE	Centraal examen
CJP	Cultureel jongerenpaspoort
CVW	Centrum veilig wonen
ESF	Europees sociaal fonds
EV	Eigen vermogen
GPL	Gemiddelde personele last
LB/LC/LD	Salarisschaal
LWOO	Leerwegondersteunend onderwijs
LWT	Leerwerktraject
MJOP	Meer jaren onderhoudsplan
NAM	Nederlandse Aardolie Maatschappij
NCG	Nationaal Coördinator Groningen
OP	Onderwijzend personeel
OOP	Onderwijsondersteunend personeel
P&C cyclus	Planning & control cyclus
PRO	Praktijkonderwijs
RBO	Regionaal bureau onderwijs
R/C of RC	Rekening-courant
RJ	Raad voor de jaarverslaggeving
SWV GO 20.02	Samenwerkingsverband Groningen Ommelanden
VAVO	Havo/vwo in één jaar
VMBO-B/VMBO BB	Basisberoepsgerichte leerweg
VMBO-K/VMBO KB	Kaderberoepsgerichte leerweg
VMBO-T/VMBO TL	Theoretische leerweg (=mavo)
VSV	Voortijdig schoolverlaten